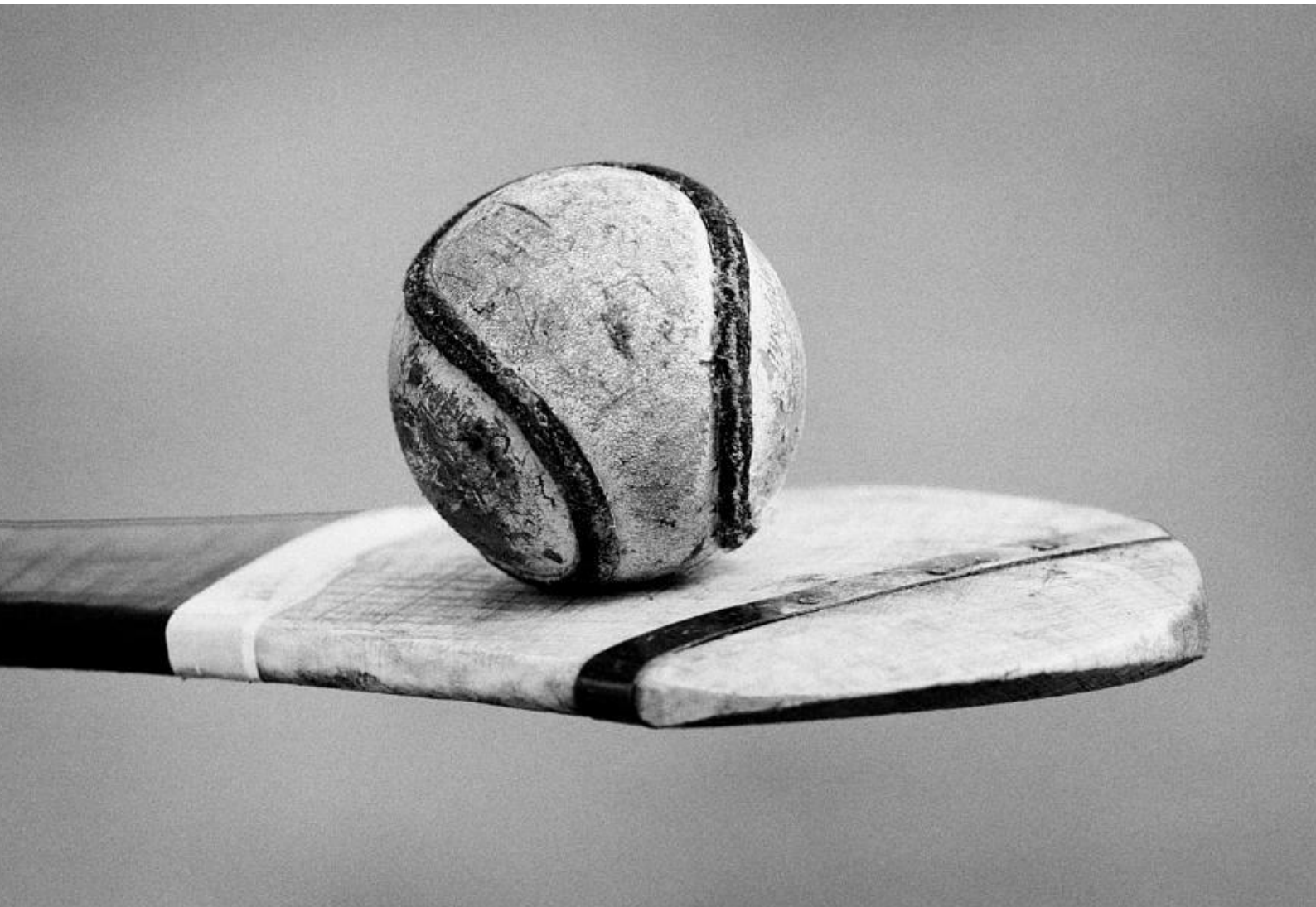

For the love of the game

De rol van hurling in identiteitsvorming
en het ontwikkelen van gemeenschapsgevoel.

Louise de Vries
Rosanne Aanstoot

© Alle afbeeldingen in deze thesis zijn gemaakt door de auteurs, met uitzondering van:

Afbeelding voorpagina, bron: <http://www.wexfordgaa.ie/2013/05/hurling-rd-2-preview-with-ml-dwyer/>, geraadpleegd op 31 maart 2014.

Afbeelding pagina 42, bron: <http://www.brayemmets.com/brayemmets/news/all-news-items/2014/st-patricks-day-2014-photos.aspx>, geraadpleegd op 25 juni 2014.

For the love of the game

De rol van hurling in identiteitsvorming
en het ontwikkelen van gemeenschapsgevoel.

Universiteit Utrecht

Auteurs:	Louise de Vries (3671755) Rosanne Aanstoot (3489183)
Begeleidend docent:	Kathrine van den Bogert
Email auteurs:	L.D.S.deVries@students.uu.nl R.M.Aanstoot@students.uu.nl
Cursuscode:	bachelorthesis (200400267)
Aantal woorden:	20.981
Juni 2014	

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	5
Voorwoord	7
Inleiding	9
Relevantie.....	10
Methodologische verantwoording.....	12
Hoofdstuk 1: Theoretisch kader	15
Verschillende vormen van identiteit en identiteitsvorming.....	15
Sport en de vorming van nationale identiteit.....	17
Sport en sociaal kapitaal: het creëren van saamhorigheid.....	20
Lokale identiteit, sociale cohesie en sport.....	22
Hoofdstuk 2: Context	24
Ierse identiteit en sport in Ierland.....	24
De Gaelic Athletic Association.....	26
Hoofdstuk 3: Bray	29
3.1: ‘ <i>Blow-ins</i> ’, hurlers en lokale identiteit.....	30
3.2: ‘United we stand, divided we fall’.....	34
3.3: ‘It’s our game!’.....	38
Hoofdstuk 4: Marino	44
4.1: Marino: hurling, lokale identiteit en gemeenschapsgevoel.....	45
4.2: Nationale identiteit en een gevoel van <i>belonging</i> met Ierland.....	52
Conclusie	58
Bray Emmets GAA club en St. Vincents GAA club: twee werelden apart?.....	58
Nationale identiteit: identificatie met Ierland en de rol van een nationale sport.....	60
Discussie en aanbevelingen voor verder onderzoek	62
Aanbevelingen voor verder onderzoek.....	62

Literatuurlijst	65
Bijlage 1: Engelse samenvatting.....	69

Voorwoord

“Spread the gospel when you get back home and don’t stop practicing!”

- Conor [12-04-14]

Het gedurende tien weken intensief volgen van lokale hurlingactiviteiten en het beleven van Ierse GAA clubcultuur heeft ons veel geleerd, zowel over onszelf in de rol van onderzoekers als over de mensen die wij hebben leren kennen en hun sociale en culturele werkelijkheid. In een land dat voor ons vreemd was, hebben wij met hun hulp toch onze weg kunnen vinden. Het enthousiasme voor de oude Gaelic sport is erg aanstekelijk; ook wij zijn betoverd door de magie van hurling.

Dankwoord Louise: Rosanne, bedankt voor de fijne samenwerking en het vertrouwen in mij als onderzoekspartner. Ik had het niet beter kunnen treffen. Ook wil ik mijn ouders bedanken. Zij hebben mijn stressbuien en eeuwige overpeinzingen over zich heen laten komen en mij in alles ondersteund. Arjan voor zijn bezoek aan Ierland en onze urenlange discussies die mij tot nieuwe inzichten hebben gebracht. Gary voor zijn optimisme. Mijn gastgezin, de McGinns, en poes Tiny die mij tijdens het uitschrijven van mijn veldwerknootities gezelschap heeft gehouden. Paul voor het cadeau doen van mijn hurl en sliotars zodat ik ook hier in Nederland kan blijven spelen. En natuurlijk de talloze gastvrije en behulpzame mensen bij de Bray Emmets GAA club zonder wie dit onderzoek nooit tot een succesvol einde was gekomen; *go raibh maith agaibh!*

Dankwoord Rosanne: ik bedank Louise voor de prettige samenwerking, haar harde werk en de gezellige momenten in Ierland. Het was fijn om tijdens de veldwerkperiode iemand in de buurt te hebben die dezelfde dingen meemaakt en begrijpt wat ik bedoel als ik vertel over mijn nieuwe passie voor hurling. Ook wil ik mijn ouders bedanken voor hun steun gedurende mijn gehele studie maar vooral tijdens het bachelorproject; het zijn niet de gemakkelijkste maanden geweest en hun steun en enthousiasme hebben mij enorm geholpen om tot dit eindresultaat te komen. Mijn broers en mijn oom en tante bedanken ik voor hun lieve kaartjes, aanmoedigingen en interesse in mijn bezigheden van het afgelopen jaar. Verder wil ik de managers en de spelers van het senioren hurlingteam van St. Vincents heel hartelijk bedanken voor alle gastvrijheid, nieuwe ervaringen en de uitgebreide collectie hurlingmateriaal en clubkleding die ik heb meegekregen om eventueel de Utrechts Gaels GAA club op te richten.

Tot slot willen wij Kathrine van den Bogert bedanken voor haar begeleiding.

Dear Ireland, we will be back!

Inleiding¹

‘Wie Ierland wil leren kennen, betreedt een hurlingveld. Want van de drie bolwerken die honderd jaar geleden de basis van de Ierse republiek vormden – Katholieke Kerk, nationalistische politiek en Gaelic Athletics Association- bloeit alleen de laatste nog.’

(Vermeulen, 2013:20)

In dit krantenartikel uit het NRC Weekend wordt de grote rol van de Gaelic Athletics Association (GAA) in de Ierse samenleving beschreven. Volgens Vermeulen heeft de sportorganisatie verschillende taken overgenomen van de kerk en de politiek, en de GAA houdt zich naast het organiseren van Gaelic sporten ook bezig met het behouden en bevorderen van de Ierse taal en muziek (Vermeulen, 2013:20). Eén van de sporten die door de GAA wordt georganiseerd is hurling, een sport exclusief bedoeld voor mannen waarbij de spelers in hoog tempo met een bal en een stick punten proberen te scoren. Omdat de GAA en hurling beiden onbekend terrein voor ons waren, prikkelde de inhoud van dit krantenartikel ons om hier meer onderzoek naar te doen. Wij waren benieuwd of de rol van de GAA en de Gaelic sporten in de Ierse samenleving werkelijk zo groot is als de schrijver van het artikel doet lijken. In ons onderzoek staat hurling centraal, en wij bestuderen hurling in relatie tot identiteitsvorming en gemeenschapsvorming. Hierbij richten wij ons specifiek op de lokale identiteit, nationale identiteit en het gemeenschapsgevoel in Ierland, en de rol die hurling in deze processen speelt.

Onze doelstelling is een breder begrip krijgen van de processen rond identiteitsvorming en het vormen van gemeenschapsgevoel door inzicht te krijgen in de rol van een lokale sport op deze processen. Onder lokale identiteit verstaan wij het idee dat mensen een deel van hun identiteit vormgeven aan de hand van hun verbondenheid met personen uit hun omgeving doordat ze een gevoel van saamhorigheid en *belonging* delen; mensen voelen zich verbonden met andere individuen omdat ze dankzij gemeenschappelijke kenmerken een gevoel van betrokkenheid hebben (Byron, 2002: 441-442). Bij het vormen van nationale identiteit is er sprake van een vergelijkbaar proces, maar dan op nationaal niveau. Individuen voelen zich met elkaar verbonden doordat ze lid zijn van dezelfde natie, ongeacht het feit dat deze individuen elkaar misschien nooit zullen ontmoeten. Het gevoel te behoren tot deze zogenaamde *community* zorgt ervoor dat de leden een sterk gemeenschapsgevoel

¹ Het eerste deel van de inleiding is geschreven door Rosanne. De relevantie en methodologische verantwoording zijn geschreven door Louise.

ervaren (Anderson, 2006 [1983]:6). Anderson past dit toe op nationaal niveau, maar wij verwachten dat dit proces ook plaats kan vinden op lokaal niveau. Met gemeenschapsgevoel bedoelen wij in deze thesis de manier waarop inwoners van een stad of woonwijk, Bray en Marino, betrokken zijn bij elkaar doordat ze niet alleen een gevoel van *belonging* delen dankzij gemeenschappelijke kenmerken, maar ook doordat ze dankzij gemeenschappelijke ervaringen gemeenschapsgevoel ontwikkelen (Schuyt, 2009:25). Wij zullen vooral onderzoeken hoe dit gemeenschapsgevoel ontstaat door de betrokkenheid tussen de lokale GAA club en de inwoners van de gemeenschap, en op welke manier deze betrokkenheid wordt geuit. Lokale identiteit, nationale identiteit en gemeenschapsgevoel zijn dynamisch en worden constant door elkaar beïnvloed. Ons onderzoek biedt inzicht in de rol die een lokale sport, zoals hurling, kan spelen bij identiteitsvorming op zowel lokaal als nationaal niveau, en bij het creëren en behouden van gemeenschapsgevoel. Onze onderzoeksvraag luidt als volgt:

Welke rol speelt hurling in het creëren en behouden van lokale en nationale identiteit en gemeenschapsgevoel in Marino (county Dublin) en Bray (county Wicklow), Ierland?

Om onze onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden hebben wij deze opgedeeld in verschillende deelaspecten: nationale identiteit, lokale identiteit en gemeenschapsgevoel. Al deze deelaspecten hebben uiteindelijk te maken met identiteitsvorming. De rol van hurling in dit geheel staat hierbij centraal.

Relevantie

‘Sport is an important realm to anthropological inquiry because it provides a nexus of body, multiplex identities, and multilayered governance structures, combined with a performance genre that possesses qualities of play, liminality and storytelling, that enables us to explore the connections among these dynamics in a unique way. Sport provides a novel angle for the investigation of fundamental questions in contemporary anthropology.’

(Besnier, 2012:454)

Deze quote van Besnier wijst ons op het belang van sport binnen de hedendaagse antropologie. Onderzoek naar sport kan, aldus Besnier (2012:454), unieke en verfrissende inzichten bieden binnen fundamentele vraagstukken in de antropologie. In dit onderzoek ligt

de focus op de invloed die hurling, een lokale sport, heeft op identiteitsvorming en het ontwikkelen van gemeenschapsgevoel. Het theoretische raamwerk binnen de antropologie van sport is (nog) niet ver ontwikkeld. Carter (2002:405) geeft aan dat antropologische visies op sport goede aanvullingen zijn op de reeds uitgebreide sociologische en historische theorievorming. Hij is van mening dat antropologisch onderzoek naar sport een nauwkeuriger beeld kan geven van de rol die sport speelt in globale, nationale en lokale ontwikkelingen van cultuur en macht (Carter, 2002: 419). Antropologisch onderzoek naar sport is dan ook nodig en vernieuwend. Aan de hand van etnografisch onderzoek op twee verschillende locaties in Ierland hebben wij een gedetailleerd beeld kunnen krijgen van de rol die hurling op lokaal en nationaal niveau in de gemeenschap speelt.

Er is slechts weinig antropologisch veldwerk uitgevoerd naar de specifieke casus van dit onderzoek, hurling. Onderzoek naar hurling is echter nodig om de culturele karakter van Ierland op lokaal niveau te kunnen begrijpen. Deze sport is een belangrijk onderdeel van de Ierse cultuur en kan niet ontbreken in de vorming van een holistisch beeld van het land. Daarnaast biedt ons onderzoek een aanvulling op studies die zich richten op de relatie tussen nationalisme en sport (zie bijvoorbeeld Houlihan, 1997; Hunter, 2003). Uit ons onderzoek is gebleken dat de relatie tussen hurling en Ierse nationalism op een andere manier fungeert dan men zou verwachten aan de hand van het toonaangevende antropologische raamwerk in sportstudies.

Door onze aandacht te richten op het Ierse hurling ligt de focus binnen dit onderzoek op een sterk lokale sport. Over 'globale' sporten, zoals voetbal, is binnen de antropologie al relatief veel geschreven (zie bijvoorbeeld Lever, 1995), maar publicaties waarin specifiek gekeken wordt naar lokale sport en de invloed van deze traditionelere vormen van sport op de samenleving en nationaliteit zijn er nog niet veel. Beacom (1998:69) geeft aan dat onderzoek naar trends in de ontwikkeling van traditionele vormen van sport kan zorgen voor een beter begrip van de spanning tussen identiteit en plaats. Deze spanning is inherent aan het proces van mondialisering en wordt, aldus Beacom (1998:69), gereflecteerd in de relatie tussen sport en identiteit. Onderzoek naar traditionele vormen van sport, zoals hurling, kan dus inzicht geven in de werking van processen als mondialisering en identiteitsvorming.

Daarnaast brengt ons onderzoek de toegevoegde waarde van hurling binnen de sociale structuur van de Ierse samenleving in kaart. Onze studie kan een bijdrage leveren aan het uiteenzetten van de rol die een lokale sport kan spelen binnen gemeenschappen en het begrijpen wat hurling tot een unieke sport maakt. Ook kunnen de clubs waar wij onderzoek bij hebben gedaan, St. Vincents GAA club in Marino en de Bray Emmets GAA club in Bray,

baat hebben bij onze onderzoeksresultaten. Zo geven de resultaten van ons onderzoek inzicht in het belang van zowel het ontelbare aantal lokale GAA clubs als de overkoepelende nationale Gaelic Athletic Association en de positie van deze sportorganisatie binnen de Ierse samenleving.

²Ons onderzoek heeft plaatsgevonden in Marino (county Dublin) en Bray (county Wicklow) in Ierland, bij twee verschillende hurlingclubs. Marino is een wijk in Dublin en Bray is een nabijgelegen provinciale plaats. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van drie februari 2014 tot veertien april 2014. Door op twee locaties data te verzamelen hebben wij een breed beeld gekregen van de rol die hurling speelt in het creëren en behouden van lokale en nationale identiteit en gemeenschapsgevoel. Ook heeft het ons de mogelijkheid gegeven om lokale verschillen op dit gebied te ontdekken. Wij hebben echter niet de intentie gehad om vergelijkend onderzoek te doen, maar hebben ons gericht op het uitvoeren van een beschrijvend onderzoek. Ons doel is geweest om de relatie tussen lokale sport en identiteitsvorming en gemeenschapsgevoel in kaart te brengen.

Methodologische verantwoording

In dit onderzoek is uitgegaan van een antropologische etnografische onderzoeksbenadering (zie Boeije, 2010). Binnen de dataverzameling is gebruik gemaakt van kwalitatieve onderzoeksmethoden. Doordat wij zijn gaan wonen en leven in ‘het veld’ hebben wij een gedetailleerd beeld gekregen van de sociale situatie ter plekke. Als twee vrouwelijke antropologen was het echte *going native* een uitdaging, hurling is nu eenmaal een sport waarbinnen het benadrukken van mannelijkheid niet wordt geschuwd. ‘Integreren’ in de onderzoekscontext is ons in tien weken veldwerk toch redelijk gelukt. Wij zijn opgenomen in de gemeenschap binnen de GAA clubs waarbij dit onderzoek plaats heeft gevonden en wij werden gemist wanneer wij een keer niet bij een training aanwezig konden zijn. Wellicht heeft ons ‘anders zijn’ hierbij een belangrijke rol gespeeld. Wij waren niet alleen nieuwsgierig naar wat onze informanten ons te vertellen zouden hebben en wat onze regelmatige aanwezigheid bij een GAA club ons zou leren, maar onze onderzoekspopulatie was ook benieuwd naar wat ons nu zo interessant leek aan ‘hun’ wereld en ‘hun’ sport.

Vanzelfsprekend hebben wij als onderzoekers een grote invloed gehad binnen de dataverzameling. Als antropoloog ben je zelf het onderzoeksinstrument en spelen eigen

² Deze paragraaf is geschreven door Rosanne.

gedachten, handelingen en interpretaties een belangrijke rol. Binnen de antropologie is volledig objectief onderzoek onmogelijk. Het uitvoeren van een absoluut objectief onderzoek is dan ook nooit ons doel geweest; wij hebben geprobeerd een zo volledig mogelijk beeld te vormen van onze casus. Door gebruik te maken van kwalitatieve onderzoeksmethoden hebben wij specifieke en impliciete informatie uit het onderzoeksveld kunnen verkrijgen.

Zowel in Bray en Marino als op de GAA clubs zijn wij veel aanwezig geweest en hebben wij informele gesprekken aangeknoopt met aanwezigen. Door middel van *community mapping* konden wij, voornamelijk in de eerste weken van het veldwerk, een helder beeld vormen van onze onderzoekslocaties. Wij hebben met zorgvuldig geselecteerde informanten zowel ongestructureerde als semi-gestructureerde (diepte-)interviews gehouden. De selectie van geïnterviewden vond plaats aan de hand van hun rol in de GAA club en de informatie die reeds uit informele gesprekken met hen naar voren was gekomen.

Ook uit participerende observatie hebben wij veel bruikbare data verkregen. Participatie was echter, aangezien hurling een sport voor mannen is, niet altijd even goed mogelijk. Wij hebben de trainingen van verschillende leeftijdsgroepen gedurende de gehele veldwerkperiode bijgewoond, voornamelijk observaties uitgevoerd en waar mogelijk geparticipeerd door bijvoorbeeld bepaalde oefeningen mee te doen, scores bij te houden of te helpen bij het opzetten van de *pitch* voorafgaand aan wedstrijden. Bij *camogie*, een variant van hurling voor vrouwen, was volledige participatie beter mogelijk, Louise heeft dan ook meegetraind met het *under 18 camogie team* op de Bray Emmets GAA club.

Het betrekken van de jongste leden van de GAA clubs bij ons onderzoek bleek erg lastig te zijn. Het toestemming krijgen van de ouders en het verantwoorden van de noodzakelijkheid van het interviewen van kinderen was een te grote opgave binnen de relatief korte onderzoeksperiode in het veld. Rosanne heeft echter met behulp van een van haar hoofdinformanten een focusgroep met twaalfjarige clubleden kunnen houden. Louise heeft de trainingen van de *under 12's* op de Bray Emmets GAA club gedurende de tien weken kunnen bijwonen en daarbij, met toestemming van de coaches, met een aantal kinderen korte informele gesprekken gehouden. Toch hebben wij ook afwegingen moeten maken; zo waren wij in eerste instantie van plan een fotoproject uit te voeren met kinderen. Aan de hand van de spanning rond het interviewen van de kinderen hebben wij echter besloten dit project achterwege te laten.

Doordat wij vrijwel altijd aanwezigheid waren op de GAA club wanneer er hurlingactiviteiten plaatsvonden hebben wij hechte banden kunnen opbouwen met onze

informanten en een veelzijdig beeld gekregen van de gang van zaken op een dergelijke sportclub.

³In het volgende hoofdstuk wordt het theoretische kader waarop dit onderzoek voortbouwt uiteengezet. In het hoofdstuk daarna bespreken wij de Ierse context en onze onderzoekslocaties. Vervolgens wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten van de deelonderzoeken die hebben plaatsgevonden in Bray en Marino. Hierna worden deze deelonderzoeken in een conclusie met elkaar in verband gebracht waarbij antwoord wordt gegeven op de onderzoeksvraag. Tot slot volgen een discussie en aanbevelingen voor verder onderzoek.

³ Deze paragraaf is geschreven door Louise.

Hoofdstuk 1: Theoretisch kader

Verschillende vormen van identiteit en identiteitsvorming

Geschreven door Rosanne

Identiteit is een veelbesproken concept in de culturele antropologie. Byron beschrijft de twee verschillende kanten van identiteit. Aan de ene kant wordt identiteit gedefinieerd als de eigenschappen die een persoon uniek maken. Hierbij ligt de focus op individualiteit en zelfidentificatie. Aan de andere kant verwijst identiteit naar de overeenkomende kenmerken tussen het ene individu en anderen individuen; deze kenmerken vormen de etnische of sociale identiteit. Mensen kunnen zich identificeren met allerlei sociale groepen, zoals families, gemeenschappen, sociale instituties of naties (Byron, 2002: 441-442). Binnen de literatuur wordt onder andere door Wintle ((1996) in Beacom, 1998:52) niet alleen onderscheid gemaakt tussen individualiteit en overeenkomende kenmerken, zoals Byron doet, maar ook tussen verschillende vormen van identiteit, zoals persoonlijke, sociale, lokale en nationale identiteit. In ons onderzoek zullen wij ons voornamelijk richten op de lokale en nationale identiteit.

Wintle maakt duidelijk dat identiteit een dynamisch concept is dat is opgebouwd uit verschillende lagen van identiteiten, en al deze lagen zijn in interactie met elkaar en beïnvloeden elkaar. Hoewel het duidelijk is dat er verschillende vormen van identiteit bestaan, is de interactie tussen deze vormen en de complexiteit daarvan minder uitgebreid onderzocht (Wintle (1996) in Beacom, 1998:52). Tajfel beschrijft de sociale identiteit als het deel van iemands identiteit dat voortkomt uit diens lidmaatschap van een sociale groep in combinatie met de waarden en emotionele significantie die geassocieerd worden met dat lidmaatschap (1987:60). Wij zullen onderzoeken of het lidmaatschap van of betrokkenheid bij een Ierse sportclub, namelijk een hurlingclub, zal bijdragen aan het vormen van een lokale identiteit. Zoals in de inleiding al werd aangegeven verstaan wij onder lokale identiteit de manier waarop mensen hun identiteit vormgeven in relatie tot personen uit hun omgeving: doordat deze mensen een gevoel van *belonging* delen voelen ze zich verbonden met elkaar (Byron, 2002:441-442).

Lidmaatschap van een sportclub is een voorbeeld van een belangrijke factor in de vorming van een sociale identiteit. Lever leerde tijdens haar onderzoek over de Braziliaanse passie voor voetbal dat mensen voetbal volgen vanwege de sociale aansluiting die men vindt door het volgen van een sport, met als gevolg dat er een sociale groep ontstaat die bestaat uit

diverse persoonlijke identiteiten die met elkaar verbonden zijn door voetbal. Het volgen en spelen van een sport geeft hen een gevoel van *belonging* met de sociale groep omdat ze kennis delen over spelers en aanwezig zijn bij of op de hoogte zijn van evenementen. Doordat men deze kennis deelt met de rest van de sociale groep wordt het gevoel van integratie groter en voelt men zich opgenomen in de groep (1995:147). Het bijwonen van sportevenementen en de kennis die daarbij wordt opgedaan en gedeeld vergroot dus het bewustzijn van mensen dat ze een verbinding met elkaar hebben (Lever, 1995:3). Wanneer mensen het idee hebben een identiteit te delen, doordat ze het gevoel hebben deel uit te maken van een bepaalde sociale groep, zullen ze proberen deze gedeelde identiteit te beschermen en te versterken (Bloom, 1990:53). De identificatietheorie die Bloom behandelt laat niet alleen de structuur zien van deze sociale verbindingen, maar geeft ook een patroon weer van de sociale en politieke context waarin deze verbondenheid ontstaat. Deze context is van invloed op het gevoel om de sociale verbinding te versterken en te beschermen (1990:26).

Het gevoel dat men lid is van een sociale groep wordt ook wel *sense of belonging* genoemd: het lidmaatschap van een sociale groep wordt bepaald door overeenkomende kenmerken die door de groep zelf of door anderen worden toegekend (Beacom, 1998:52). Dit lidmaatschap en de eigen positie binnen de groep is bepalend voor de mate van aansluiting die het individu voelt met de groep. Een individu maakt een cognitieve evaluatie van zijn rol binnen een sociale groep, en uit deze evaluatie komt een emotionele reactie naar voren: een gevoel van verbondenheid (Hurtado & Carter, 1997:328). Dit gevoel van *belonging* speelt een grote rol bij het creëren van een sociale identiteit, onder andere omdat individuen een gevoel van zelfverzekerdheid en 'erbij horen' krijgen uit het delen van gemeenschappelijke kenmerken (Byron, 2002: 441-442). Er is hierbij sprake van een wisselwerking. De sociale identiteit van een individu komt deels naar voren uit het lidmaatschap van een groep die bestaat uit verschillende mensen. Dit lidmaatschap wordt echter juist gevormd door het gevoel van *belonging* dat ontstaat wanneer verschillende individuen één groep vormen. Deze groep is niet homogeen, maar zorgt toch voor een gevoel van saamhorigheid en betrokkenheid.

Identificatie kan zowel als een sociaal proces als een privaat proces worden gezien omdat er bij elke identificatie sprake is van een externe sociale factor terwijl het ontwikkelen van de identiteit grotendeels op persoonlijk gebied plaatsvindt. Het sociale aspect van identificatie zorgt ervoor dat er een bepaalde mate van samenhang bestaat in een samenleving, omdat de individuen die lid zijn van deze samenleving de waarden, normen en gedragspatronen van de sociale omgeving opnemen in hun eigen identiteit (Bloom, 1990:25-26). De relatie tussen de persoonlijke identiteit en een sociale identiteit werkt beide kanten op.

De interpretaties van anderen zijn van groot belang bij het vormen van een persoonlijke identiteit, omdat deze vaak wordt gevormd door het eigen gedrag met het gedrag van anderen te vergelijken. Hierbij wordt de persoonlijke identiteit naar buiten toe gepresenteerd, waardoor het op dat moment een publieke identiteit wordt. Dit proces van *othering* – het tegenover elkaar plaatsen van de ‘zelf’ tegenover de ander met benadrukking van de verschillen – geeft ook aan dat het voor individuen belangrijk is om zich af te scheiden van de massa en unieke eigenschappen te ontwikkelen (Poole, 1994:843).

De laatste vorm van identiteit die we in dit theoretisch kader willen behandelen is de nationale identiteit. Anderson stelt dat een *imagined community* bijdraagt aan een nationale identiteit, waarin iedereen die zichzelf ziet als lid van een natie zich automatisch verbonden voelt met andere leden, ongeacht of ze deze andere leden wel eens hebben gezien of van ze hebben gehoord (Anderson (2006 [1983]:6). Wat Bloom schrijft over de hoge mate van verbondenheid binnen een natie komt overeen met wat Anderson zegt. Bloom stelt dat individuen met elkaar verbonden zijn doordat ze eigenschappen delen die voor samenhang binnen een groep zorgen (1990:26). Op nationaal niveau kan deze verbondenheid ervoor zorgen dat individuen eenzelfde nationale identiteit delen. De relatie tussen nationale identiteit en sport wordt in de volgende paragraaf verder toegelicht.

Sport en de vorming van nationale identiteit

Geschreven door Louise

Binnen de antropologie wordt sport, wellicht onterecht, gezien als minder ‘sociaal relevant’ dan bijvoorbeeld economie, politiek en verwantschap (McGarry, 2010:152). Dat sport wel degelijk een belangrijk aspect van cultuur is, wordt ondersteund door Geertz. Hij stelt dat sport, als een collectief gevormde en onderhouden symbolische structuur, een integraal en definiërend element is binnen de cultuur van een gemeenschap (Geertz (1972) in Houlihan, 1997:116). Deze visie van Geertz omvat het idee dat sport een krachtige metafoor zou kunnen zijn die de meest verborgen aspecten van een cultuur kan blootleggen. Zo zou een nationale sportwedstrijd ons veel kunnen leren over het waardesysteem en andere facetten van een cultuur, zoals de politieke en de economische (Morton (1963) in Houlihan, 1997:116).

Volgens Houlihan (1997:116) is deze benadering van sport echter gebaseerd op een idee van cultuur waarin culturele karaktereigenschappen bij voorbaat en essentieel onzichtbaar zijn. Hij wijst ons ook op een andere tekortkoming binnen deze theoretische benadering; er wordt naar zijn idee te weinig aandacht gegeven aan de mogelijke verschillen in betekenissen van de

diverse culturele elementen. Daarnaast moet niet vergeten worden dat sport een vorm van lichamelijke activiteit en beleving is. Naar ons idee moet men zich in de theorievorming rondom sport dan ook niet teveel verliezen in de symbolische aspecten.

Dit neemt niet weg dat er wel degelijk veel informatie over een cultuur te vergaren is via onderzoek naar sport. Besnier en Brownell (2012:452) geven aan dat sport als een spektakel een middel is waarmee een staat zijn legitimiteit kan uitdragen naar andere staten, evenals naar zijn eigen burgers. Volgens hen is de staat meer dan alleen een nationale regering. Deze probeert etnische minderheden, armen en andere groepen die buiten de norm vallen door middel van sport te integreren en te *empoweren*. Volgens Lever (1995:19) kan sport bijdragen aan nationale integratie door mensen uit verschillende sociale klassen, met verschillende etniciteiten, rassen en religieuze overtuigingen iets te geven dat zij kunnen delen en dat zij als basis kunnen gebruiken voor een rituele solidariteit. Ondanks dat vele wetenschappers deze kracht van sport als een middel voor de integratie van minderheden in de dominante samenleving aanhangen, zijn hier ook beperkingen aan (Besnier en Brownell, 2012:453; zie ook Vermeulen en Verweel, 2009). Volgens Delaney en Fahey (2005:3) kunnen de sociale effecten van sport niet worden benaderd als altijd en overal positief. Ook al is sport vrijwel altijd goed voor hen die direct betrokken zijn, het kan ook leiden tot 'klik'-gedrag en daardoor het buitensluiten van niet-leden (Delaney&Fahey, 2005:3).

De staat kan naast integratie door middel van sport ook op andere manieren zijn legitimiteit uitdragen. Zo ziet Houlihan (1997:120) nationale teams als een belichaming van de territoriale basis van een staat. Deze nationale teams spelen volgens hem een rol in de vorming van de grens tussen het land dat zij vertegenwoordigen en andere landen. Deze grens is echter niet altijd eenduidig. Houlihan (1997:121) benadrukt dat sport ook het ambigue karakter van de territoriale basis van een natie kan reflecteren. Zo geeft hij aan dat de overlap tussen Britse en Engelse identiteit zeer duidelijk aanwezig is in sport. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer atleten in de *Commonwealth Games* onder de noemer Engeland sporten, maar voor Groot Brittannië bij de Olympische spelen (Houlihan, 1997:121).

Het is opvallend dat in een groot aantal landen (o.a. Canada, Groot Brittannië en Ierland) op politiek gebied recentelijk meer aandacht lijkt te worden gegeven aan de capaciteit van sport om een gevoel van nationale identiteit te promoten en de mogelijkheid om deze identiteit vervolgens uit te dragen naar andere landen. Volgens Houlihan (1997:113) heeft deze verandering binnen beleid te maken met een toenemende bewuste en argwanende houding tegenover culturele mondialisering. Hij geeft aan dat deze processen van mondialisering culturele onzekerheid veroorzaken (Houlihan, 1997:115). Dit heeft tot gevolg

dat meer nadruk wordt gelegd op het belang van nationale identiteit en de mogelijkheden om deze nationale identiteit middels sport te bekrachtigen. Lever (1995:3) geeft aan dat sport gezien kan worden als een middel om meer eenheid te brengen in complexe moderne samenlevingen. Zij is van mening dat sport mensen kan samenbrengen in een nationaal systeem, ondanks eventuele vijandigheden en onderlinge verschillen (Lever, 1995:3). Op deze manier zou sport culturele onzekerheid kunnen verminderen en gevoelens van saamhorigheid kunnen vergroten.

Nationalisme wordt vaak gezien als een obstakel voor mondialisering, maar beide zijn eigenlijk een product van dezelfde processen, aldus Eriksen (2007:25). Een belangrijk aspect van zowel nationalistische ideologieën in hedendaagse natiestaten als mondialisering is namelijk het cultureel, politiek en economisch integreren van een steeds groter aantal mensen (Eriksen, 2007:25). Nationale identiteit is, volgens Beacom (1998:70), vergankelijk van aard omdat het altijd in ontwikkeling is en zeer afhankelijk is van de politieke en de sociale context. Dit maakt duidelijk dat de vormgeving alsook de afbreuk van een nationale identiteit, evenals van alle andere identiteiten, sterk beïnvloedbare processen zijn. Ook sport heeft, naast vele andere factoren, invloed op processen van identiteitsvorming.

Aan de hand van het werk *Imagined Communities* van Benedict Anderson uit 1983 is er binnen de sociale wetenschappen een grote nadruk gelegd op het abstracte en metaforische idee dat men zich de natie of de nationale gemeenschap in zekere zin inbeeld. Mensen die zichzelf definiëren als lid van een natie zullen de meeste van hun medeleden nooit kennen, ontmoeten of ook maar van hen horen, aldus Anderson (2006 [1983]:6). Toch zullen zij een sterk gemeenschapsgevoel, het bestaan van een *community*, ervaren (Anderson, 2006 [1983]:6). Volgens Martin (1997:89) heeft deze denkwijze tot gevolg gehad dat de materiële dimensie (of de politieke economie) van nationalisme en de natie onderbelicht wordt. Zij beargumenteert dat de natie niet in eerste plaats ingebeeld is, maar dat deze gekarakteriseerd wordt door een afbakening aan de hand van het lichaam (Martin, 1997:108). Het proces van identiteitsvorming, zowel nationaal als individueel, zou een proces zijn waarin subjectiviteit en identiteit van plaats samen gevormd worden aan de hand van lichamelijke praktijken binnen cultureel gedefinieerde plekken (Martin, 1997:108). Gezien deze visie zou sport, als een lichamelijke praktijk, invloed hebben op het vormen van behouden van zowel nationale als lokale en persoonlijke identiteiten.

Volgens Beacom (1998:52) gaat de ontwikkeling van een collectieve identiteit - en de behoefte om deze identiteit te behouden - vooraf aan het bestaan van nationalisme en het ontstaan van de natiestaat. Hij geeft aan dat sport ten eerste gezien moet worden in relatie met

collectieve identiteit in een politieke unie die vooraf gaat aan de natiestaat. Vervolgens kan de link tussen sport en collectieve identiteit op nationaal en multinationalaal level benaderd worden (Beacom, 1998:52). De aanwezigheid van sport op dit niveau kan volgens Beacom (1998:52) worden gezien als een reflectie van de historische ontwikkeling van de relatie tussen sport en collectieve identiteit. Hiermee geeft hij aan dat een nationale identiteit altijd een collectieve identiteit omvat. Dat deze collectieve identiteit samengaat met een sterk gemeenschapsgevoel maakt Anderson ons met zijn idee van *Imagined Communities* duidelijk. Het is dus van belang sport niet enkel op nationaal niveau maar ook op lokaal niveau te benaderen. Dit wil echter niet zeggen dat de relatie tussen sport en nationalisme onze aandacht niet meer waard is. Volgens Houlihan (1997:120) omvat de ontwikkeling van nationalisme een proces dat paradoxaal is van aard. Binnen dit proces ligt nadruk op het ontwikkelen en projecteren van een 'eigen' nationale identiteit. Dit kan echter enkel middels een beperkt aantal en steeds overeenkomende strategieën zoals volksliederen en vlaggen (Houlihan, 1997:120). Wallerstein (in Houlihan, 1997:120) verwoordt deze paradox als volgt: *'it is almost as though the more intense the nationalist fervour in the world, the more identical seem the expressions of this nationalism'*.

Beacom (1998:69) geeft aan dat nationalisme ontwikkeld wordt aan de hand van (zeer selectieve) gemeenschappelijke herinneringen. Volgens hem spelen traditionele activiteiten hierbij een belangrijke rol; deze zijn nodig om deze gemeenschappelijke herinneringen te onderbouwen. In deze context kunnen traditionele sporten van bijzonder belang zijn. Hoewel elke vorm van sport in principe de potentie heeft om een bijdrage te leveren aan het vormen van een nationale identiteit, hebben de 'exclusieve' karaktereigenschappen die kenmerkend zijn voor traditionele sporten, zoals hurling, een andere invloed op het proces van identiteitsvorming (Beacom, 1998:70). Deze sporten dragen door hun specifieke eigenschappen namelijk eerder in het proces van natievorming hun steentje bij, wanneer met name uniekheid in relatie tot andere groepen of landen van groot belang is.

Sport en sociaal kapitaal: het creëren van saamhorigheid

Geschreven door Louise

Delaney en Fahey (2005:1) wijzen ons er op dat sport niet alleen een fysieke activiteit is, maar ook gezien moet worden als een sociale activiteit. Volgens hen is sport zeer sociaal significant en is deze significantie ook ver buiten hen die spelen te vinden. Dit geeft aan dat sport deel uit maakt van het sociaal kapitaal dat mensen bezitten. Het concept sociaal kapitaal staat voor de

sociale netwerken, normen, waarden en opvattingen die samenwerking binnen een groep of tussen verschillende groepen mogelijk maken (Delaney&Fahey, 2005). Volgens Putnam (in Vermeulen&Verweel, 2009:1208) kan sociaal kapitaal het best ontwikkeld worden door deel te nemen aan gedeelde activiteiten. Hij maakt onderscheid tussen twee vormen van sociaal kapitaal: *bonding* kapitaal en *bridging* kapitaal. *Bonding* kapitaal staat voor de banden en relaties tussen mensen die dezelfde socio-economische en etnische achtergrond hebben en *bridging* kapitaal staat voor de banden en relaties tussen mensen van verschillende groepen (Putnam in Vermeulen&Verweel, 2009:1208).

De sociale functie van sport kan een breed scala aan vormen aannemen. Volgens Delaney en Fahey (2005:1) reikt dit sociaal kapitaal van sport van het veelal uitgebreide vrijwilligersnetwerk bij amateur sportclubs tot het bezoek van een algemeen publiek aan grotere sportevenementen. Maar, zoals al eerder naar voren gekomen, heeft sport ook een bredere sociale significantie: het brengt mensen samen, vormt een ondersteuning bij het ontwikkelen van gemeenschappen en biedt een focus voor het ontstaan van een collectieve identiteit en het gevoel bij een groep te horen (Delaney&Fahey, 2005:1). Sport speelt dus een grote rol in het ontwikkelen van gevoelens van saamhorigheid. Beacom (1998:52) stelt dat om het hebben van een gevoel van *belonging* – een gevoel dat kennelijk aangeboren is in de menselijke soort – een raamwerk om de wereld om ons heen te identificeren noodzakelijk is. Hij geeft aan dat een gedeelde identiteit voortvloeit uit ideeën van een gedeeld historisch territorium en een gedeeld cultureel erfgoed (Beacom, 1998:53).

Lever (1995:1) bespreekt het idee dat sport, in tegenstelling tot het chaotische dagelijkse leven, kan zorgen voor structuur. Deze structuur zou het ontstaan of het benadrukken van gevoelens van saamhorigheid kunnen bewerkstelligen. Echter moet niet worden vergeten dat dit proces twee kanten heeft; om een geheel te kunnen vormen moet een groep zich afzetten tegen een andere groep (Lever, 1995:3). Slechts door het erkennen van een tegenstander zullen toeschouwers een gevoel van eenheid kunnen bereiken. Het proces dat hieraan ten grondslag ligt, *othering*, is eerder al aan bod gekomen in de paragraaf over identiteit. Eriksen (2010: 110) geeft aan dat het onderscheid tussen wij (*us*) en zij (*them*) in elke samenleving aanwezig is. Hij benadrukt echter dat de vorm, de relevantie en de reikwijdte van deze categorisatie sterk varieert.

Volgens Vermeulen en Verweel (2009:1206) is er sprake van een ongerechtvaardigde hoge verwachting van de sociale impact van sport. Hoewel zij het belang van sport in de samenleving niet ontkennen, geven zij aan dat sport evenzeer een verdeler is als een samenbrenger. Sport zou nu eenmaal ingebed zijn in een sociale wereld waar ongelijkheid een

structureel fenomeen is (Vermeulen&Verweel, 2009:1206). Delaney en Fahey (2005:3) geven echter aan dat de invloed van sport op sociale cohesie over het algemeen positief is. Zij beargumenteren dat negatieve sociale aspecten van sport, zoals het eerder besproken ‘klik’-gedrag, niet overgewaardeerd moeten worden en dat deze niet kunnen opwegen tegen de positieve effecten van sport (Delaney en Fahey, 2005:3).

Lokale identiteit, sociale cohesie en sport

Geschreven door Rosanne

Enkele auteurs spreken hun zorgen uit over de invloed van globalisering op sport, zoals Bairner ((2001) in Carter, 2002:409). Hij uit zijn zorgen over het proces dat Elias en Dunning *sportization* noemen: dit proces begon als de verspreiding van idealen over en de uitvoering van sport vanuit koloniale centra richting de koloniale gebieden. Deze regels en gedragscodes zorgen ervoor dat een sport gereguleerd wordt (Elias en Dunning (1986) in Carter, 2002:407). Bairner stelt dat de potentie van een lokale sport om een nationale sport te worden of blijven wordt bepaald door de mate waarin deze sport erin slaagt zijn eigenheid te behouden (Bairner (2001) in Carter, 2002:409). Robson illustreert het belang van een plaats voor het gevoel van lokale identiteit: een locatie kan een symbolisch betekenis krijgen door herinneringen, historische gebeurtenissen en het gevoel dat deze plek onderdeel is van de identiteit ((2000), in Carter, 2002:413-414). Zo is bijvoorbeeld het GAA-stadion Croke Park in Dublin meer dan alleen een plek om Gaelic sporten te spelen: het is een deel van de geschiedenis van de inwoners van Dublin en hun identiteit. Wij bestuderen in ons onderzoek de lokale identiteit in het kader van een niet-globale sport, hurling. Op basis van Byron (2002:441-442) definiëren wij lokale identiteit als het idee dat mensen een deel van hun identiteit vormgeven aan de hand van hun verbondenheid met personen uit hun omgeving omdat ze dankzij gemeenschappelijke kenmerken een gevoel van betrokkenheid hebben.

Lokale identiteit en gemeenschapsgevoel zijn nauw verbonden met elkaar. Het grootste verschil tussen de twee concepten is het idee dat gemeenschapsgevoel verder gaat dan alleen een gevoel van *belonging* dankzij gemeenschappelijke kenmerken.

Gemeenschapsgevoel ontstaat na het delen van ervaringen, doordat mensen zich herinneren hoe het was om samen iets te ondernemen (Schuyt, 2007:25). In het geval van sport kan zo'n ervaring het voorbereiden op een wedstrijd zijn, het samen toejuichen van spelers of het versieren van de wijk met de clubkleuren. Al deze activiteiten verbeteren de sociale cohesie: de mate waarin de clubleden zich verantwoordelijk voelen voor hun club en voor de

gemeenschap waarin ze leven. Het gevoel van erbij horen is bij lokale clubs zelfs belangrijker dan de uitkomst van de wedstrijd, omdat het gaat om de gezamenlijke ervaring van het sociale bewustzijn (Robson (2000) in Carter, 2002:415).

Auteurs die schrijven over sportidentiteit, zoals Lever (1995:8-9) en Houlihan (1997:117), maken een duidelijk onderscheid tussen lokale, regionale en globale sporten en sportidentiteiten. Sommige sporten behouden een sterker lokaal karakter dan andere. In Ierland wordt er onderscheid gemaakt tussen de sporten uit het ‘oude’ Ierland, zoals de sporten die worden georganiseerd door de Gaelic Athletic Association (GAA), en sporten uit het ‘nieuwe’ Ierland, zoals voetbal⁴ (Allison, 2002:348). In ons onderzoek focussen wij ons op hurling, een sport met zowel een sterke lokale identiteit als een nationale Ierse identiteit.

In de Realistische Conflict Theorie wordt aangenomen dat een gevoel van competitie tussen groepen kan leiden tot een toenemende solidariteit binnen de groep en sterkere vijandelijke gevoelens tegenover andere groepen (Scheepers et al., 2002:18). Dit komt sterk overeen met *othering*, waarbij de verschillen tussen twee groepen worden benadrukt wanneer deze groepen tegenover elkaar worden geplaatst (Poole, 1994:843). In het geval van sport kan dit ertoe leiden dat spelers en supporters van een sportclub een hogere mate van verbondenheid voelen op lokaal niveau wanneer er sprake is van competitie met een andere sportclub.

⁴ Binnen dit theoretisch kader maken we een onderscheid tussen *soccer*, wat ‘voetbal’ betekend, en *football*, wat wordt gebruikt voor andere variërende vormen van sport waarbij een bal in een doel wordt geschoten of geworpen (zoals rugby en *American football*). Wanneer wij de term ‘voetbal’ gebruiken bedoelen wij dus *soccer*.

Hoofdstuk 2: context

Ierse identiteit en sport in Ierland⁵

In Ierland bestaat er nog steeds een spanningsveld tussen de Ierse, Noord-Ierse en Britse identiteit. Dit wordt gereflecteerd door de definiëring van ‘nationale’ teams. De Ierse Republiek en Noord-Ierland hebben beide een apart nationaal voetbalteam, maar bij rugby en hockey worden de ‘nationale’ teams samengesteld uit spelers uit de tweeëndertig provincies die de Ierse-Republiek en Noord-Ierland vormen (Houlihan, 1997:121). In ons onderzoek ligt de focus op wat een Ierse identiteit inhoudt in relatie tot hurling. Binnen ons onderzoek leggen we geen nadruk op de spanningen tussen de Ierse Republiek en Noord-Ierland, omdat dit buiten de focus van ons onderzoek ligt.

Martin legt de nadruk op de rol van gender en plaats bij de ontwikkeling van de Ierse identiteit. Ze benadrukt dat er bij het onderzoeken van identiteit de focus niet te veel moet worden gelegd op het Ierse nationalisme als één geheel, maar dat er juist moet worden gekeken naar de verschillende individuen die lid zijn van de natie. Door naar de personen te kijken die de natie vormen kun je zien dat het niet alleen een *imagined* geheel is dat aan slechts enkelen toebehoort, maar dat het ook een identiteit is die door verschillende mensen op verscheidene manieren word belichaamd (Martin, 1997:91-92). Dit is ook de manier waarop wij tijdens ons onderzoek de identificatie met Ierland hebben bekeken: niet als één geheel, maar als een dynamisch concept dat wordt gevormd door de ideeën en acties van verschillende individuen en de rol van plaats hierin.

Hoewel Martin erg de nadruk legt op de rol van vrouwen in het ontwikkelen van de Ierse identiteit, valt er uit haar artikel zeker te leren over de rol van mannen in het proces van identiteitsvorming in Ierland. Rond de helft van de 19e eeuw ontstond het idee dat de Ierse nationalistische mannelijkheid in gevaar kwam door de opkomende vrouwenorganisaties. Eén van de maatregelen die hiertegen werd genomen was het oprichten van de Gaelic Athletic Association, een sportorganisatie die zich vooral bezig hield met het organiseren en promoten van de Gaelic sporten die als mannelijk worden gezien, zoals Gaelic football en hurling. Deze en soortgelijke organisaties hadden een diepe impact op het Ierse nationalisme aan het begin van de 20^e eeuw: mannelijkheid werd een centraal onderdeel van het nationalistische discours (Martin, 1997:102). Volgens Billig is nationalisme en lokaliteit nergens zo verwickeld met

⁵ Het eerste deel van deze paragraaf is geschreven door Rosanne. Het deel dat wordt aangegeven met ‘*’ is door Louise geschreven.

mannelijkheid dan in sport. Hij benadrukt dit zogenaamde *banal nationalism* omdat hij sport ziet als een essentieel instrument voor de socialisatie van nationalisme en gender, vooral bij kinderen (Billig (1995) in Besnier, 2012:453). Tegenwoordig is het mannelijke karakter van de GAA minder prominent geworden doordat er ook vrouwensporten worden gespeeld: *ladies football* en *camogie* (dit is de variant van hurling die bedoeld is voor vrouwen).

* In het theoretisch kader is al aan bod gekomen dat sport meestal wordt benaderd als een fysieke activiteit. Het is echter duidelijk geworden dat sport ook gezien moet worden als een sociale activiteit. Daarnaast is reeds naar voren gekomen dat sport nauw verbonden is met processen van identiteitsvorming.

De relatie tussen sport en Ierse identiteit is er geen zonder spanningen en ambiguïteit (Houlihan, 1997:128). Gaelic sporten worden gezien als sterk nationalistisch en anti-Brits (Allison, 2002:348). Dit wordt volgens Beacom (1998:64) gedeeltelijk gereflecteerd in het beleid van de GAA. Leden van deze overkoepelende Ierse sportorganisatie mochten een tijd lang niet deelnemen aan ‘buitenlandse sporten’ zoals voetbal. Deze regelgeving, die in 1971 is opgeheven (Allison, 2002:348), komt in zekere zin niet uit de lucht vallen; Houlihan (1997:116) geeft aan dat in Ierland de populariteit van traditionele Ierse sporten, zoals hurling, afneemt terwijl de aandacht voor het Engelse *soccer* steeds meer groeit. Hij vraagt zich af of deze ontwikkeling terug te brengen is op een eventueel toegenomen invloed van globale cultuur. De groeiende aandacht voor Engelse sporten kan in verband worden gebracht met het eerder besproken proces van *sportization* waarin idealen rond en uitvoeringen van sport vanuit koloniale moederlanden naar (voormalige) koloniale gebieden verspreid worden (Elian en Dunning (1998), in Carter, 2002:409). In de volgende paragraaf zal dieper worden ingegaan op de rol van de GAA binnen de Ierse samenleving.

In het theoretisch kader is al aan bod gekomen dat regeringen steeds meer aandacht lijken te geven aan sport. In Ierland is dit zeer duidelijk terug te vinden in de sterk verhoogde financiële bijdrage van de staat aan de ontwikkeling van onder andere Gaelic sport(organisaties) (Houlihan, 1997:116) Volgens Houlinan (1997:116) heeft deze ontwikkeling op het gebied van financiering sterk te maken met de grote rol die sport speelt in het uitdragen van een Ierse natie naar het buitenland. Hij geeft aan dat Gaelic sport binnen de Ierse politiek wordt benaderd als een krachtige benadrukking en versterking van de Ierse nationale identiteit maar dat voornamelijk internationale sporten als rugby en voetbal in Ierland worden ingezet als middel om de Ierse nationale identiteit globaal te projecteren (Houlihan, 1997:134). Uit ons onderzoek is gebleken dat de invloed van het nationale Ierse hurlingteam te verwaarlozen is wanneer gekeken wordt naar lokale en nationale

identiteitvorming in Ierland. Een betekenisvolle rol van dit nationale Gaelic sportteam in het uitdragen van een Ierse identiteit naar het buitenland lijkt dan ook, in overeenstemming met Houlihan (1997), onwaarschijnlijk.

Hoewel sport binnen Ierland wordt gebruikt om een Ierse identiteit op internationaal niveau te verkondigen, blijven sommige sporten, zoals Gaelic football en hurling, zeer lokaal (Besnier, 2012:447). Ondanks de sterke aantrekkingskracht van deze sporten, voor zowel deelnemers als toeschouwers, is onderzoek naar Gaelic sporten ondervertegenwoordigd in het onderzoek naar sport in het algemeen (Reilly&Collins, 2008:231). Ons onderzoek richt zich op één van deze Gaelic sporten; hurling.

De Gaelic Athletic Association

Geschreven door Rosanne

De Gaelic Athletic Association (GAA) is in 1884 opgericht met als doel de traditionele Gaelic sporten te laten opleven en deze niet naar de achtergrond te laten verdwijnen door de aanwezigheid van Engelse sporten (Fulton & Bairner, 2007:64-65). De GAA heeft veel succes geboekt met het organiseren van het Ierse culturele verzet tegen Engelse sporten. Dit succes is onder andere te danken aan de sterke emotionele band met nationalisme en de strenge regels betreffende de exclusieve deelname aan Ierse en Gaelic sporten. Tegenwoordig bestaan er binnen de GAA geen regels meer die deelname aan andere sporten verbieden.

Volgens Houlihan heeft de GAA een duidelijke politieke en sociale functie door de nadruk te leggen op een actieve deelname aan de Ierse cultuur en op het verzorgen van een burgerlijke educatie (1997:128). Uit onze onderzoeksbevindingen blijkt inderdaad dat de managers en coaches van de teams van de lokale GAA club het als hun verantwoordelijkheid beschouwen om de spelers normen en waarden bij te brengen, waaronder het leren samenwerken in een team en het omgaan met verlies. Eén van de managers van het senioren hurlingteam van St. Vincents vindt dat de spelers veel kunnen leren van het spelen in teamverband, ondanks de teleurstellingen die het team soms moet verwerken. *“We fail sometimes, we lose matches and we’re disappointed [...] but it actually is what I believe, that they would be better people because they inspire to do things through sport”*⁶. Door deze actieve rol probeert de GAA een gemeenschapsgevoel te vormen. De politieke functie van de GAA was echter niet duidelijk, en wij hebben geen activiteiten meegemaakt waarbij de focus

⁶ Interview met Cían op, 06/04/2014, in een café in Clontarf.

lag op het behouden van de Ierse cultuur. Het openlijke verband tussen de GAA en het Ierse nationalisme, dat spelers en supporters van Ierse Gaelic sporten een sterk gevoel van nationale identiteit zou moeten geven, was tijdens onze participerende observatie en de interviews niet op de voorgrond aanwezig (Carter, 2002:411).

Eitzen benoemt dat sport gebruikt kan worden om sociale normen en waarden door te geven aan een gemeenschap. Zoals al eerder is geschreven in de paragraaf over lokale identiteit, sociale cohesie en sport heeft sport de eigenschap om mensen samen te brengen en zorgt het spelen voor een club voor een gevoel van *belonging* en voor de mogelijkheid tot een collectieve identiteit binnen een gemeenschap (2002:373). De aanwezigheid van een autoritaire macht is hierbij onmisbaar, omdat zij de regels voor het spel en voor deelname vaststellen. Sportorganisaties hebben drie functies bij sociale educatie: ten eerste bepalen ze de regels van de sport, ten tweede bepalen ze als ‘gatekeepers’ wie er wel of niet mag deelnemen aan wedstrijden en ten derde controleren en corrigeren ze het gedrag van de sporters op én buiten het sportveld (Eitzen, 2002:373-376). In het geval van een amateursport is de dichtstbijzijnde autoriteit de sportclub. De verschillende sociale projecten die de GAA organiseert zijn hier een goed voorbeeld van. In Marino vindt er bijvoorbeeld een wekelijkse dansavond voor de oudere inwoners plaats in het St. Vincents clubhuis en in de zomer wordt er een sportkamp georganiseerd waar alle kinderen uit de parochie aan mee kunnen doen. De lokale GAA clubs zijn trots op hun rol in het gemeenschapsleven en de sociale samenhang. Volgens de barman van St. Vincents zorgt het vrijwillige karakter van de GAA en de vele activiteiten op de lokale club voor een sterk gevoel van *belonging*: “*everyone gets to know everybody, and that’s where it all grows, it just grows like a family*”⁷. De rol van de GAA clubs is dus van groot belang voor het saamhorigheidsgevoel binnen een gemeenschap.

Ons onderzoek heeft plaatsgevonden bij de *Bray Emmets GAA club* in Bray en de *St. Vincents GAA club* in Marino, Dublin⁸. Bray Emmets is in 1885 opgericht in county Wicklow en is tegenwoordig de grootste sportorganisatie in de county. De clubgronden bevinden zich net buiten de stad Bray. St. Vincents is opgericht in 1931 in Marino, en na enkele jaren gevestigd te zijn in de aangrenzende parochie Raheny, verhuisde de club in 1981 terug naar de huidige locatie Marino. Het clubhuis met de aangrenzende velden ligt midden in de woonwijk, en St Vincents is één van de bekendste GAA clubs in county Dublin.

⁷ Interview met Shan, 03/04/2014, in het clubhuis van St. Vincents GAA club.

⁸ Zie voor meer informatie over deze clubs <http://www.brayemnets.com/> en <http://www.stvincentsgaa.ie/>.

In het volgende hoofdstuk worden de onderzoeksresultaten van het deelonderzoek dat heeft plaatsgevonden in Bray uiteengezet. Het hoofdstuk daaropvolgend bestaat uit een uiteenzetting van de onderzoeksresultaten van het deelonderzoek dat heeft plaatsgevonden in Marino.

Hoofdstuk 3: Bray

Geschreven door Louise

Drie grijzende mannen lopen op hun gemakje over de promenade. Op het kiezelstrand speelt een meisje onder streng toezicht van haar moeder met een stok. Het geruis van de zee hoort bij Bray. De haven met zwanen en de strandtentjes zijn nu nog rustig; wanneer het buiten warmer wordt zullen de zeilbootjes te water worden gelaten en zit de DART [treinverbinding] vanuit Dublin vol. Ik loop door stille straatjes richting de Bray Emmets GAA club. Wanneer ik de mainstreet bereik is het al drukker om me heen; de lichte miezerregen weerhoudt de inwoners van Bray op deze zaterdagochtend niet om hun boodschappen te halen of een kop koffie te gaan drinken en de Irish Independent te lezen in een van de koffietentjes. Mijn weg vervolgt zich via een brug over de rivier de Dangle en langs een drukke autoweg. Na het oversteken van een snelweg ligt, op zo'n twintig minuten wandelen van het centrum van Bray, het nieuwe clubterrein van de Bray Emmets. Auto's rijden af en aan, kinderen rennen met hun hurley⁹ in de hand schreeuwend over de pitches en voor het begin van de trainingen worden door de oudere jongens al wat sliotars¹⁰ hoog door de doelpalen geslagen.

⁹ Stok waarmee hurling wordt gespeeld, ook wel hurl genoemd.

¹⁰ Ballen waarmee hurling wordt gespeeld.

In dit hoofdstuk bespreek ik de data die ik tijdens de onderzoeksperiode heb verzameld in Bray en bij de Bray Emmets GAA club. Eerst wordt gekeken naar de manieren waarop inwoners van Bray lokale identiteit beleven en vormgeven. Vervolgens wordt besproken hoe zij zich met elkaar verbonden voelen en wordt ingegaan op de gemeenschap binnen de Bray Emmets GAA club. Tot slot bespreek ik hoe hurling samenhangt met gevoelens van ‘Iers zijn’.

3.1 ‘Blow-ins’, hurlers en lokale identiteit

Door zelf tien weken dicht bij het centrum in het provinciale plaatsje Bray te hebben gewoond en geleefd, heb ik een goed beeld gekregen van de manieren waarop de inwoners de identiteit van de plaats beleven. Toch is het onmogelijk om de specifieke lokale identiteit die er wordt gecreëerd in Bray in een paar zinnen te omschrijven. Een van de belangrijkste kenmerken van de identiteit van Bray is namelijk dat er, in tegenstelling tot in de Dublinse wijk Marino, geen sprake lijkt te zijn van één duidelijke lokale identiteit.

Wanneer ik inwoners van Bray vroeg om voor mij de identiteit van Bray te omschrijven, begonnen ze al snel enthousiast over de ideale geografische ligging van de plaats. Zoals in bovenstaand vignet is omschreven ligt Bray aan de kust. Daarnaast vormt de plaats een perfecte uitvalsbasis naar de Wicklow mountains, een geliefd natuurreserveaat in county Wicklow. Deze toegankelijkheid van het rustige platteland, de ‘country-side’, gaat tezamen met een goede verbinding tussen Bray en de grote drukke stad, Dublin. Deze combinatie maakt Bray niet alleen een aantrekkelijke woonplaats maar ook een populaire bestemmingsplaats voor dagjesmensen uit Dublin. Het is dan ook geen toeval dat het inwonersaantal van Bray flink is gestegen sinds de voltooiing van de snelle DART-treinverbinding (Dublin Area Rapid Transport) tussen Greystones (plaats ten zuiden van Bray), Malahide en Howth in 1834.

In een interview merkte John¹¹, die zijn hele leven al in Bray woont, op dat voor hem een gevoel van lokale identiteit in Bray steeds minder zichtbaar lijkt te worden en tot zijn spijt zelfs lijkt te verdwijnen. Deze afname van een sterke lokale identiteit is misschien te verklaren door de groei die Bray de laatste jaren heeft ondergaan. Hij zegt:

“to a lot of people now it [Bray] would be local. It is a big town but it is a small town

¹¹ Alle namen van informanten zijn in deze thesis gefingeerd.

in a lot of people's eyes compared to cities. I remember it as a very, very small town where everybody knew everybody and now it's gone beyond local, I suppose.''¹²

Ik zou Bray willen omschrijven als een provinciale plaats. Bray is met zijn ongeveer 32.000 inwoners te groot om een *village* te kunnen zijn maar is in geen geval een *suburb* van Dublin. Het plaatsje staat volledig op zichzelf en bevat alle voorzieningen die de inwoners nodig hebben in het dagelijks leven.

Veel inwoners van Bray zijn zogenaamde 'blow-ins'¹³; mensen die hier niet geboren zijn. Deze 'blow-ins' voelen zich over het algemeen niet zo sterk verbonden met Bray; hun loyaliteit blijft bij hun geboorteplaats. Zo heeft Niall, een van mijn sleutelinformanten, mij verteld dat hij in Bray, ondanks dat hij er al jaren woont, nog altijd wordt gezien als 'die uit Cork'. Hij is actief als hurlingcoach van de *under 12's* bij de Bray Emmets GAA club maar blijft een trouwe supporter van het hurlingteam uit Cork en zal zich naar eigen zeggen nooit volledig verbonden voelen met Bray. Hij omschrijft 'blow-ins' als volgt: '*a 'blow-in' is somebody that came in and landed. So you're seen as having, well, if you don't have a birth-connection with the place then you're a 'blow-in.*''¹⁴ Volgens hem worden blow-ins nooit volledig opgenomen in een nieuwe gemeenschap; er wordt altijd van hen verwacht dat hun loyaliteit bij de geboorteplaats zal blijven liggen en dit is tot op zekere hoogte ook het geval. Er vindt 'othering' (Eriksen, 2010:110) plaats met betrekking op deze 'blow-ins'; zij worden altijd gezien als een ander en kunnen zo nooit volledig deel uitmaken van de nieuwe gemeenschap waar zij in terecht komen. Dit beïnvloedt niet alleen het proces van identiteitsvorming binnen de gemeenschap van Bray maar ook hoe 'blow-ins' hun identiteit vormgeven. Het *bridging* kapitaal (Putnam, in Vermeulen&Verweel, 2009:1208) binnen de gemeenschap van Bray wordt gekenmerkt door een onvermogen om mensen met een verschillende sociaal-culturele achtergrond volledig te accepteren. Het grote aandeel van 'blow-ins' in de populatie van Bray heeft dan ook een invloed op de vorming van lokale identiteit in Bray. De afstand tussen de 'blow-ins' en de rest van de gemeenschap van Bray bemoeilijkt het creëren en beleven van een duidelijk aanwezige en sterke lokale identiteit in Bray.

Ondanks de aanwezigheid van een GAA club met een relatief hoog ledenaantal in de plaats is hurling geen grote factor binnen de vorming een lokale identiteit in Bray. De Bray

¹² Interview met John, 11/3/14, bij John thuis.

¹³ De term 'blow-in' werd veel gebruikt door mijn informanten; deze is afkomstig uit Australië, waar Ierse immigranten in de jaren '40 zo werden genoemd door de lokale bevolking. Tegenwoordig wordt men in Ierland ook aangeduid als 'blow-in' na een verhuizing naar een andere plaats of county binnen Ierland.

¹⁴ Interview met Niall, 6/3/14, bij Niall thuis.

Emmets GAA club speelt namelijk voor het grootste deel van de inwoners van Bray geen grote rol in het dagelijks leven. Dit neemt niet weg dat er wel degelijk verbanden zijn tussen hurling en de beleving van lokale identiteit. Rory, een hurlingcoach, omschreef in een interview de relatie tussen de inwoners van Bray en de Bray Emmets GAA club:

*‘it [the Bray Emmets GAA club] is very local but there again, a lot of the people who will identify with the Gaelic games will either identify at a very local level if they are involved with the club and if they are not involved then it is not really important to them. It is not a big thing for them.’*¹⁵

Hieruit wordt duidelijk dat alleen zij die zich verbonden voelen met de lokale hurlingclub écht veel waarde zullen hechten aan hurling. Voor hen die geen lid zijn van een GAA club zal de invloed van hurling binnen processen van identiteitsvorming van minder groot belang zijn. Tijdens een van de trainingen zei een van de moeders van de spelers mij, een beetje gefrustreerd, dat je in het centrum van Bray aan dertig mensen op straat de weg naar de club zou kunnen vragen en vervolgens niet verbaasd moet zijn als geen van hen zou kunnen helpen. Dit is in het verleden anders geweest.

In 2005 is de Bray Emmets GAA club verhuisd vanuit het centrum van Bray naar een locatie een flink eind buiten de plaats. Conor, coach van de *junior hurlers* op de Bray Emmets GAA club en opgegroeid in Tipperary, vertelde mij dat de club vroeger slechts tegen de honderd leden had, maar één pitch bezat en dat het omkleden gewoon midden op het veld in de modder gebeurde. Kleedkamers hadden ze niet en douchen deed je maar thuis. Tegenwoordig beschikt de club over betere faciliteiten en een groter terrein en zijn de ledenaantallen enorm gestegen. Hier stond het verlaten van de centrale locatie in het hart van Bray, midden in de gemeenschap en naast de *pubs*, tegenover. Uit langdurige gesprekken met Niall werd mij duidelijk dat de GAA in Ierland nog altijd banden heeft met de katholieke kerk en met de lokale politiek en daardoor, zeker in rurale gebieden, op lokaal niveau invloed kan uitoefenen. In Bray is dit niet (meer) het geval. Ondanks de verhuizing van de Bray Emmets GAA club is de club niet los te zien van de gemeenschap van Bray, zo wonen bijvoorbeeld vrijwel alle leden van de club in Bray. Deze relatie is echter minder vanzelfsprekend geworden sinds de club zich niet meer zo zichtbaar in Bray bevindt en de invloed van de Bray Emmets GAA club op lokaal niveau zal dan ook sterk zijn afgenomen.

Hoewel hurling voor de meeste inwoners van Bray in hun beleving van een lokale identiteit van Bray geen prominente rol speelt, is er binnen de Bray Emmets GAA club wel

¹⁵ Interview met Rory, 4/4/14, in een koffietentje in het centrum van Bray (Gusto Italiano).

sprake van een sterke identiteit en een hechte gemeenschap. De club heeft een eigen slogan, *'united we stand, divided we fall'*, herkenbare clubskleuren (groen, blauw en wit) en een eigen logo. In Bray is deze clubsymboliek echter, naast stickers op auto's van sommige leden, niet duidelijk terug te vinden. Naast sportactiviteiten worden weinig andere activiteiten georganiseerd voor de gemeenschap van Bray. Ieder jaar neemt de club deel in de lokale St. Patricks parade en het clubhuis kan worden afgehuurd voor privéfeestjes. Door twee ouders is een sportgroepje opgezet waar andere ouders zich bij kunnen aansluiten. Verder is er in de 2012 een *community day* gehouden op het terrein van de club om geld op te halen voor verschillende goede doelen, maar deze activiteiten zijn eerder uitzondering dan regel. Toch geeft dit aan dat de Bray Emmets GAA club, en daarmee hurling, wel degelijk kan worden gezien als sociaal relevant. Dit sluit aan bij de ideeën van Geertz over de sport als een belangrijk aspect binnen de cultuur van een gemeenschap (Geertz (1972) in Houlihan, 1997:116). Volgens Geertz is sport, als een collectief gevormde en onderhouden symbolische structuur, een integraal en definiërend element binnen de cultuur van een gemeenschap. In Bray speelt hurling voornamelijk een rol binnen de definiëring van de gemeenschap binnen de Bray Emmets GAA club.

Hurling speelt in andere delen van Ierland en voornamelijk in de kleinere rurale plaatsen wél ook buiten de GAA club een duidelijke rol in de ontwikkeling van een lokale identiteit. County Wicklow staat bekend als een county die niet erg *into* hurling is en hierdoor lijkt de sport ook minder bepalend voor de lokale identiteit. Gaelic football is in county Wicklow, net als in county Dublin, de populairste Gaelic sport. In Bray is het voetbal volgens een deel van mijn informanten de populairste sport en ook rugby doet de harten van veel inwoners van Bray sneller kloppen. De aanhang voor deze Engelse sporten geeft aan dat de identiteit van Bray, zoals meer het geval is in meer plaatsen langs de oost-kust van Ierland, veel Engelse invloeden ondergaat. Dit zou kunnen worden gezien als een milde vorm van wat Elias en Dunning (1986, in Carter, 2002:407) *sportization* noemen. *Sportization* houdt de verspreiding van ideeën over en uitvoeringen van sport vanuit koloniale moederlanden naar (voormalige) koloniale gebieden in. Bairner (2001, in Carter, 2002:409) betoogt dat de potentie van een lokale sport om een 'nationale' sport te blijven samenhangt met het vermogen van deze sport om het proces van *sportization* tegen te gaan. Hurling wordt in Ierland nog altijd gezien als een nationale sport en wordt veel vergeleken met de *'foreign games'*. Deze vergelijking met en afzetting van andere sporten zorgt ervoor dat bij leden van de GAA een *sense of belonging* ontstaat. Dit wijst op de brede sociale significantie van sport: het brengt mensen samen en biedt een focus voor het ontstaan van een collectieve identiteit

(Delaney&Fahey, 2005:1).

Het is duidelijk geworden de beleving van een sterke lokaliteit mist bij de inwoners van Bray. Hurling speelt slechts voor dat deel van de inwoners van Bray dat verbonden is met de Bray Emmets GAA club een rol binnen de vorming van lokale identiteit. Dit hangt samen met het al dan niet ontstaan van gevoelens van *belonging*. In hoeverre en op welke manieren speelt hurling een rol in de vorming en het onderhouden van gemeenschapsgevoel in Bray?

3.2 ‘United we stand, divided we fall’

Dat er in Bray geen sprake is van één eenduidige lokale identiteit staat in relatie met het ontbreken van een hechte gemeenschap. John omschreef zijn ideeën over het gemeenschapsgevoel in Bray als volgt:

*‘going back to when I was young, there was more of a community spirit where everybody knew everybody and in our little neighborhood here everybody was very helpful to one another, you know? You could call to any of your neighbors for some help. Yeah... nowadays unfortunately that is not the case. Not to say that you could not call to your neighbors but you wouldn’t feel as free about it as many years ago.’*¹⁶

De meest voor de hand liggende verklaring voor deze verandering is de groei van het inwonersaantal van Bray die in de vorige paragraaf besproken is. Bray is simpelweg te groot geworden om één hechte gemeenschap te kunnen vormen. Rory omschreef deze verandering aan de hand van zijn eigen ervaringen op straat in Bray. Zowel zijn vrouw als hij hebben hun hele leven in Bray gewoond maar merken een enorm verschil in de sociale interactie op straat wanneer zij het Bray van nu vergelijken met het Bray van vroeger. Hij vertelt mij, grappend, dat hij er vroeger meer dan een uur over deed om met zijn vrouw van de ene plek naar de andere plek in Bray te wandelen. Niet omdat de afstanden zo groot zijn, nee, omdat zijn vrouw om de tien stappen wel een nieuwe kennis tegenkwam waarmee een uitgebreid babbeltje gemaakt moest worden. Tegenwoordig is dit niet meer het geval en kennen steeds minder mensen elkaar.

Vanzelfsprekend zijn er verschillende kleine gemeenschappen binnen Bray te vinden waar wel degelijk sprake is van een hecht gemeenschapsgevoel, zoals binnen de Bray Emmets GAA club. Deze functioneren echter als losse eilandjes in het grotere geheel dat de gemeenschap van Bray vormt. Dat er in Bray geen sprake is van één groot gemeenschapsgevoel kan ook te maken hebben met de ruimtelijke indeling van de stad. Er is

¹⁶ Interview met John, 11/3/14, bij John thuis.

in Bray geen sprake van een centrale ontmoetingsplaats (zoals bijvoorbeeld een plein) waar mensen elkaar kunnen tegenkomen en kunnen rondhangen. Verder liggen de restaurants, pubs en andere sociale gelegenheden verspreid over de plaats. Ondanks dit missen van een hecht gemeenschapsgevoel in Bray heeft vrijwel iedereen die ik heb gesproken in het veld aangegeven zich verbonden te voelen met de plaats. Deze verbondenheid met Bray is echter minder, hoewel niet afwezig, bij de ‘blow-ins’. Omdat zij zich blijven identificeren met hun geboorteplaats kunnen zij zich niet volledig verbinden met hun nieuwe woonplaats. Zij ervaren niet hetzelfde gevoel van ‘*belonging*’ als inwoners die zijn geboren en getogen in Bray. Ook binnen de GAA is sprake van hetzelfde proces: zo is Niall nog altijd een felle supporter van de hurlers uit Cork. Hiernaast zet hij zich als coach vol overtuiging in voor de Bray Emmets GAA club, waar hij zich wel degelijk ook verbonden mee voelt. Deze verbondenheid ervaart hij echter als minder intens dan zijn verbondenheid met de GAA club in Cork waar hij in zijn jeugd hurling speelde.

Bray is een erg verdeelde plaats; de gemeenschap van Bray wordt bepaald door grote sociaal-economische verschillen en is dan ook niet bepaald homogeen te noemen. Zo is mij verteld:

*‘it [Bray] is a very interesting town socially because it is a town that is really, really mixed. There’s a large, I don’t want to say working class because it doesn’t work like that... it is not the best description. But it is quite a divided town, I think, divided socially. And that is kind of the function of the housing policies and how they got adopted by the Irish state and how they house people in this state. We don’t have a very integrated housing policy. Everything is kind of segregated. So Bray, socially, kind of is a product to that, the housing policies.’*¹⁷

Ook anderen begonnen tijdens interviews over dit Ierse huisvestingsbeleid, dat sinds de Ierse onafhankelijkheid bestaat, en de invloed die het heeft op de Ierse samenleving. Dit beleid heeft tot gevolg gehad dat veel inwoners van Bray zich erg richten op hun eigen wijk en hun eigen kleine omgeving. Men identificeert zich eerder met hun eigen wijk binnen een plaats dan met de plaats zelf. Deze verdeeldheid heeft een grote invloed op Bray als een plaats. Dit zou de verschillende kleine gemeenschappen in Bray en het uitblijven van één hecht gemeenschapsgevoel in de plaats deels kunnen verklaren.

Er is naar voren gekomen dat hurling voor een groot deel van de inwoners van Bray geen grote rol in het dagelijks leven speelt. Vanuit de gemeenschap van Bray is er dan ook

¹⁷ Interview met Rory, 4/4/14, bij Gusto Italiano.

over het algemeen geen opvallend grote aanhang voor de Bray Emmets. Dit is terug te zien bij het bezoeken van wedstrijden bij de Bray Emmets GAA club; er staan meestal slechts een aantal supporters langs de pitch. Nu is het zo dat mijn dataverzameling relatief vroeg in het hurlingseizoen, dat piekt aan het eind van de zomer, heeft plaatsgevonden. Tegen het einde van het veldwerk werd het al warmer buiten, werden er meer wedstrijden gespeeld en waren er ook steeds meer mensen aanwezig op de Bray Emmets GAA club. Vooral de mensen die direct betrokken of actief zijn bij de club lijken zich echt verbonden te voelen met de Bray Emmets. Binnen de club is er dan ook wel degelijk sprake een hechte gemeenschap. Daire, een lid dat zelf niet actief sport bij de Bray Emmets GAA club, omschreef dit als volgt:

*‘well, for the people who come here [Bray Emmets GAA club], who are all from Bray, I think it is important to them. I don’t know how many members it has but there are also lots of people who would’ve been members in the past and didn’t play anymore. They may not have children but for them, they would have an affiliation for the club. I think it is important for a section of the community.’*¹⁸

Dit gevoel van verbondenheid geeft aan dat de Bray Emmets GAA club en hurling een rol spelen in de ontwikkeling van het sociaal kapitaal dat spelers en andere leden bezitten. Volgens Putnam (in Vermeulen&Verweel, 2009: 1208) kan sociaal kapitaal het best ontwikkeld worden door deel te nemen aan gedeelde activiteiten. Zo heeft het spelen van hurling en lid zijn van een GAA club een positieve invloed de ontwikkeling van sociale netwerken, normen en waarden. Dit stemt overeen met de overtuiging van Delaney en Fahey (2005:1) dat sport naast fysieke activiteit ook moet worden gezien als een sociale activiteit. Dit sociale aspect van sport wordt gereflecteerd binnen de Bray Emmets GAA club.

Tegen het groene hek naast de pitch staan Marion en Brenna te kletsen. Iedere voorbijganger groeten ze met een vrolijk ‘how’r ya?!’ om vervolgens met glinsterende oogjes een koekje aan te bieden. Dit zijn GAA-moeders. Hun kinderen, inmiddels volwassen kerels, spelen voor hun neus een hurlingwedstrijd die er flink aan toe gaat maar de vrouwen lijken er geen aandacht voor te hebben. Ze hebben er al zoveel gezien dat ze tegenwoordig vooral op de club aanwezig zijn voor de gezelligheid en het uitdelen van zelfgemaakte soep en sandwiches. Na de wedstrijd stormen de spelers richting het clubhuis. Nadat ze zich hebben opgefrist verschijnen zowel Bray Emmets als hun tegenstanders bovenaan de trap. Inmiddels ben ik met Marion en Brenna al voorbereidingen gaan treffen om de uitgehongerde en

¹⁸ Interview met Daire, 22/3/14, in het clubhuis van de Bray Emmets GAA club.

vermoeide hurlers van halflauwe thee en iets te hete soep te voorzien. Op de eerste verdieping van het clubhuis van de Bray Emmets GAA club is een gloednieuwe bar aanwezig. De tapvergunning is er nog niet maar de naastgelegen keuken maakt veel goed. Hurleys, helmen en sporttassen vol andere gear worden op de lichtpaarse banken of in de hoek gegooid. Er mag dan wel een harde wedstrijd zijn gespeeld, waarin gescheld en gevloek niet wordt geweerd, na afloop is het tijd voor een gezellige vriendelijke babbel en een sandwich, of vier. Er zijn er genoeg.

De Bray Emmets GAA club is een ware ‘familie-club’; het is niet ongewoon dat er meerdere broers in hetzelfde hurlingteam spelen en moeders van spelers zijn betrokken bij het bereiden van de soep en sandwiches voor na wedstrijden. Het spelen van de Gaelic sporten wordt

veelal vanuit traditie binnen een familie doorgegeven van vader op zoon. Zo vertelde één van de U14 hurlers die vaak op de club is te vinden met zijn vader mij vol trots dat de Bray Emmets GAA club zijn tweede thuis is. Wanneer ik vroeg hoe het komt dat er binnen GAA clubs zo'n hechte gemeenschap wordt gevormd, werd meestal verwezen naar het volledig vrijwillige karakter van de organisatie. Hierdoor blijven spelers, ook wanneer zij op het hoogste niveau spelen, dicht bij de gemeenschap staan. Van een aantal informanten kreeg ik pas na meerdere gesprekken te horen dat ze voor de county hebben gespeeld, iets dat wordt gezien als een enorme eer. De spelers blijven hier echter heel nuchter en bescheiden onder.

De verbondenheid met de lokale GAA club hangt samen met de zogenaamde '*parish rule*'; als speler ben je verplicht om te spelen bij de club in de plaats of wijk waar je woont en hoort je loyaliteit ook bij deze club te blijven. Het is niet zomaar mogelijk voor spelers, op welk niveau dan ook, om te gaan spelen bij een andere club of om te gaan spelen voor een andere county. Hierdoor zijn spelers enorm toegewijd aan 'hun' club:

*“You are obliged to play with the parish you're from and that keeps the community spirit and it makes it more competitive, you know? It really puts a bit of feeling into it. Because a lot of people, you could say, they'd die for their club. They would die for their club!”*¹⁹

Het is duidelijk geworden dat spelers zich sterk verbonden voelen met hun club, hun team en hun sport. Deze verbondenheid brengt leden samen en verhoogd de '*community-spirit*' binnen de Bray Emmets GAA club. Voor spelers speelt hurling een grote rol in het dagelijks leven en de manier waarop zij zichzelf en hun nabije omgeving definiëren. Maar welke rol speelt hurling binnen ideeën over de Ierse nationale identiteit?

3.3 “It is our game!”

“The great question for Ireland and it is a question that is asked again and again is ‘what does it mean to be Irish?’. It is the biggest question and we debate about it and we talk about it. I mean, you know, for years it was kind of geographically framed by the constitution where it said we are a 32 county nation, yeah? But that causes problems with people in the north so we had to reframe that. And now it is kind of, well, you identify with the cultural aspects of the country and that is kind of what it means to be Irish, to identify with the cultural aspects... not geographically. And it also takes account of the diaspora! Many people live outside the county that have an Irish origin and that then allows people who live in the north

¹⁹ Interview met Conor, 19/3/14, bij Conor thuis.

who want to be part of Ireland to have some say in it and to have some sense of ownership over it. But what it means to be Irish... I don't know. It is the defining question.''²⁰

Lachend, maar toch met een lichte frons op zijn gezicht, probeerde Rory voor mij te duidelijk te maken hoe en wanneer Ieren zich Iers voelen. Bovenstaand fragment uit dit interview met hem geeft aan hoe lastig het is om de Ierse nationale identiteit te omschrijven. Dat hurling een écht Ierse sport is, is mij tijdens het veldwerk echter wel meerdere malen vol overtuiging bevestigd. Vooral bij de Bray Emmets GAA club is men erg trots op 'hun' sport en wordt vaak benadrukt dat het een oeroude sport is die de Engelse onderdrukking heeft overleefd. Het is opvallend dat hurling sterk verbonden is met een Ierse nationale identiteit maar dat het enthousiasme voor hurling zich vrijwel alleen uit op lokaal of county niveau. Uit de data die ik heb verkregen in het veld komt naar voren dat hurling, zeker voor betrokkenen bij de Bray Emmets GAA club, op persoonlijk niveau eerder een rol speelt binnen de vormgeving en beleving van een lokale identiteit dan binnen de definiëring van een nationale identiteit. Identiteit is echter een dynamisch en gelaagd concept; verschillende identiteiten vullen elkaar aan en maken een deel uitmaken van een groter geheel dat uiteindelijk iemands identiteit vormgeeft (Wintle (1996), in Beacom, 1998:52). Dat hurling een grotere rol speelt binnen de vorming van de lokale identiteit sluit een verband tussen deze Gaelic sport en een nationale identiteit dus niet uit.

Toch is het duidelijk geworden dat het nationale hurlingteam voor vrijwel alle Ieren onbelangrijk is. Dit lijkt paradoxaal aangezien hurling een nationale sport is. De reden hiervoor is toch alles behalve ver te zoeken; er bestaat simpelweg geen grote internationale competitie voor hurling. De nationale teams (een *adultteam* en een *under 21 team*) spelen enkel tegen een teams uit Schotland die *shinty* beoefenen. *Shinty* is een sport die erg op hurling lijkt maar een wedstrijd tussen hurlers en *shinty* spelers wordt, in Ierland in ieder geval, niet serieus genomen. Er is weinig aandacht voor deze internationale wedstrijden en een aanhang voor de nationale teams is dan ook nooit echt van de grond gekomen. Veel van mijn informanten wisten niet veel te vertellen over deze nationale hurlingteams; de lokale clubteams en de countyteams zijn voor hen het belangrijkste.

Voor het grootste deel van de inwoners van Bray speelt hurling geen belangrijke rol in het dagelijks leven. Toch maken de Gaelic sporten voor vele Ieren, al dan niet onbewust, een belangrijk deel uit van de nationale identiteit. Conor wees mij op het volgende:

‘there has been a resurgence. It is throughout the Irish culture, everything, even from

²⁰ Interview met Rory, 4/4/14, bij Gusto Italiano.

*Irish dancing, Irish language, a lot of stuff is coming back now because people don't want to lose their culture. They want to keep the traditions going, you know?''*²¹

Deze uitspraak van Conor wijst op de spanning die het levendig willen houden van lokale cultuur en tradities in tijden van mondialisering met zich meebrengt. De populariteit van de GAA is dan ook, in tegenstelling tot wat Houlihan (1997:116) stelt, in de laatste jaren toegenomen en dat is terug te zien in de groei van het ledenaantal van de Bray Emmets GAA club. Vanzelfsprekend hangt deze groei tot op zekere hoogte ook samen met de groei van het inwonersaantal van Bray. Conor was erg enthousiast over de populariteit van hurling en was er zeker van dat hurling binnen nu en twintig jaar zal zijn uitgegroeid tot een grote internationale sport. Rory was het hier niet mee eens. Hij zei dat hurling altijd een Ierse sport zal blijven die enkel door Ieren, inclusief de diaspora, volledig begrepen en gewaardeerd zou kunnen worden. Hier voegde hij aan toe dat hij het ook niet leuk zou vinden als hurling overal ter wereld zo populair zou worden als in Ierland; *'I don't want it to [grow into a global game]. I don't want it to because, you know what I mean, it is our game! It is ours.'*²² Dit citaat illustreert de waarde die men hecht aan het toe-eigenen van een nationale sport en geeft aan dat een nationale sport een rol zou kunnen spelen binnen de vormgeving van een nationale identiteit en het uitdragen van legitimiteit van de staat (zie Besnier&Brownell, 2012:452; Lever, 1995:19; Houlihan, 1997:121).

De focus op het lokale en regionale karakter van hurling betekent niet dat GAA clubs geen nationale identiteit uitstralen. De Bray Emmets GAA club straalt hoe dan ook een nationale identiteit uit omdat het een sportclub is die zich enkel richt op Gaelic sporten. Daarnaast hebben namen van GAA clubs vaak een Iers nationalistische oorsprong. Zo is de Bray Emmets GAA club vernoemd naar Robert Emmet, een Ierse nationalist en volksheld die in 1803 de leider was van een opstand tegen de Engelse overheersing. Daarnaast is de Gaelic Athletic Association een overkoepelende landelijke sportorganisatie; iedere lokale GAA club heeft in de gang van zaken op de club dingen gemeen met andere GAA clubs en dit nationale netwerk is waar de Ierse Gaelic sportwereld mee geassocieerd wordt. In termen van Anderson (2006 [1983]:6) zou gesproken kunnen worden van een *imagined community*. De leden van de afzonderlijke GAA clubs zullen elkaar nooit allemaal ontmoeten maar voelen zich door hun gemeenschappelijke deelname aan Gaelic sporten verbonden. Zij delen dezelfde activiteiten, zoals hurlen, en volgen regels die ook op iedere andere GAA club gelden. Ook is de

²¹ Interview met Conor, 19/3/14, bij Conor thuis.

²² Interview met Rory, 4/4/14, Gusto Italiano.

benadering van Martin (1997) toepasbaar op hurling en de GAA. Zij beargumenteert dat de natie niet moet worden gezien als in eerste plaats ingebeeld, maar als een afbakening aan de hand van het lichaam (Martin, 1997:108). Hurling, als lichamelijke praktijk, zou zo invloed hebben op de vorming van zowel nationale als lokale identiteit.

Voor lange tijd werd het door de GAA niet getolereerd als leden naast de Gaelic sporten ook *'foreign games'* speelden. Ondanks de afschaffing van het verbod op het beoefenen van Engelse sporten bestaat er binnen de GAA nog altijd een spanning tussen de Gaelic sporten en Engelse sporten zoals rugby en voetbal. Meerdere leden van de Bray Emmets GAA club gaven aan dat ze het niet zouden waarderen als er voetbal op 'hun' GAA pitches gespeeld zou worden en volgens een aantal van hen zou dit ook nog bij regel verboden zijn door de GAA. Brian reflecteerde op de spanning tussen voetbal en de *Gaelic games*:

*"I wouldn't say that [playing soccer on a GAA pitch] would be allowed. I wouldn't say they would let them, yeah, yeah. And I've heard as well, don't know whether it is true, but there could be a clash between matches and if lads [jongens] chose to play the soccer they'd be called 'ok, don't come back.'"*²³

Deze afzetting van 'andere' sporten zou, wanneer we de Realistische Conflict Theorie (Scheepers et al., 2002) in gedachten houden, een versterking van de 'eigen' sport tot gevolg kunnen hebben. In deze theorie wordt aangenomen dat een gevoel van competitie tussen groepen (in dit geval sporten) kan leiden tot een toenemende solidariteit binnen de groep en sterkere vijandelijke gevoelens tegenover andere groepen (Scheepers et al., 2002:18). Dit lijkt inderdaad het geval te zijn bij hurling wanneer gekeken wordt naar de relatie tussen deze Gaelic sport en Engelse sporten. Er is sprake van een vorm van 'othering'; Engelse sporten worden gezien als minderwaardig en dit zorgt voor een impuls binnen de waardering voor de 'eigen' Gaelic sporten.

Naast deze afzetting tegen andere sporten is het ook opvallend dat de meerderheid van de leden van de Bray Emmets GAA club katholiek is, ondanks dat er in vergelijking met west-Ierland relatief veel protestanten in dit deel van Ierland wonen. Dit zou iets te maken kunnen hebben met de ban op protestanten die in het verleden van kracht was binnen de GAA; *"at one time they would never encourage minority religions into it [GAA], in particularly protestants. And that goes back to an era I hope, I think, is finished. Whatever religion you are is your own business."*²⁴ Volgens de mensen die ik hier over heb gesproken

²³ Interview met Brian, 25/3/14, in het clubhuis van de Bray Emmets GAA club.

²⁴ Interview met John, 11/3/14, bij John thuis.

is dit echter al lang geen *issue* meer binnen de Gaelic sporten. Het zou wel zo kunnen zijn dat door het sterk Ierse karakter van hurling sommigen zich eerder aangetrokken voelen tot de sport dan anderen. Ook dit kan verbonden worden aan de zojuist besproken Realistische Conflict theorie, alswel aan *bonding*. Wanneer men eigenschappen deelt met anderen zal men beschikken over een sterk *bonding* kapitaal met deze anderen (Putnam in Vermeulen&Verweel, 2009:1208). Dit kan echter ook in tegenovergestelde richting werken; zonder gedeelde eigenschappen zal men zich minder snel aangetrokken voelen tot een groep en minder gemakkelijk sociale banden en relaties aangaan met de leden van deze groep. Zo zou het Ierse karakter van Gaelic sporten voor sommigen kunnen werken als een welkomstbord en voor anderen juist niet. Aan het karakter van de Bray Emmets GAA club kan dit echter niet liggen; iedereen is welkom en dat straalt de club ook duidelijk uit. Uiteindelijk draait het toch om het plezier hebben bij het spelen van een sport en staat men in het dagelijks leven niet uitgebreid stil bij de verbanden tussen de GAA en de Ierse nationale identiteit.

Het is mij duidelijk geworden dat men zich in Bray en bij de Bray Emmets GAA club wel bewust is van het 'Iers zijn' maar zich voornamelijk identificeert op lokaal niveau. Deze lokale identiteit hangt voor veel Ieren samen met de geboorteplaats. Binnen hurling ligt de focus ook erg op de lokale identiteit. Zoals reeds naar voren is gekomen zijn de nationale hurling teams voor weinig Ieren belangrijk en houdt men zich voornamelijk bezig met de lokale club en het county team. Zo speelt ook binnen de Bray Emmets GAA club voornamelijk de lokale identiteit een rol; men is betrokken bij een lokale club, ook al is hurling een sport die de Ierse nationale identiteit benadrukt.

Lokale identiteit en het gemeenschapsgevoel zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden in Bray. Nationale identiteit lijkt in eerste instantie minder sterk in relatie te staan met deze concepten. Men is zich bewust van de nationale identiteit maar dit heeft bij het ontwikkelen van een gemeenschapsgevoel op lokaal niveau geen grote invloed. In Bray speelt lokale identiteit een belangrijke rol binnen het vormgeven van de verschillende gemeenschappen in de plaats. Zoals al naar voren gekomen hecht men voornamelijk waarde aan de wijk waarin men woont en deze wijk bepaalt de vormgeving van ideeën over lokale identiteit. Dat lokale identiteit voor de inwoners van Bray en de leden van de Bray Emmets GAA club een erg belangrijke rol speelt binnen processen van identiteitsvorming maakt duidelijk dat deze identiteit een invloed heeft op de vormgeving en ervaring van andere identiteiten, zoals de Ierse nationale identiteit. De definiëring van een Ierse nationale identiteit komt dan ook voort uit de sterke beleving van en nadruk op lokale identiteit.

De beleving van lokale identiteit in Bray is niet eenduidig en daardoor moeilijk definieerbaar. Dit heeft invloed op het gemeenschapsgevoel onder de inwoners van Bray en dit zwakke gemeenschapsgevoel bepaalt op zijn beurt de lokale identiteit. Zij staan dus in constante verbinding met elkaar en beïnvloeden elkaar. Deze duidelijke relatie tussen lokale identiteit en gemeenschapsgevoel wordt weerspiegeld binnen de Bray Emmets GAA club. De nadruk op iemands loyaliteit en het belang van de geboorteplaats bij het lidmaatschap van een GAA club hebben een duidelijke invloed op het gemeenschapsgevoel en de *sense of belonging* binnen deze club.

Hoofdstuk 4: Marino

Geschreven door Rosanne

The hurler's prayer

Grant me O Lord, a hurler's skill,
With strength of arm and speed of limb
Unerring eye for the flying ball
And courage to match wathe'er befall
May my stroke be steady and my aim be true
My actions manly and my misses few
No matter what way the game may go
May I rest in friendship with every foe
When the final whistle for me has blown
and I stand at last before God's judgement throne
May the great referee when he calls my name
Say: you hurled like a man, you played the game

[Seamus Redmond]

Dit gedicht werd mij gegeven door Ian, de manager van het senioren hurlingteam van St. Vincents en één van mijn sleutelinformanten. Volgens hem willen veel mannen die hurling hebben gespeeld dat dit gedicht wordt voorgedragen op hun begrafenis. De inhoud van het gedicht laat duidelijk zien dat hurling een grote rol speelt in de identiteit van mijn mannelijke informanten. Dit is slechts één van de voorbeelden van het belang van hurling binnen de gemeenschap in Marino. In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksdata die ik tijdens de veldwerkperiode heb verzameld geanalyseerd en besproken aan de hand van de drie hoofdconcepten uit ons onderzoek: nationale identiteit, lokale identiteit en gemeenschapsgevoel. Aan de hand van deze concepten kunnen wij ons een duidelijker beeld van de rol van een nationale sport op identiteitsvorming en het gevoel van verbondenheid binnen een gemeenschap. Omdat het gemeenschapsgevoel in Marino en de manier waarop

mijn informanten zich identificeren met deze parochie zo nauw verbonden zijn bespreek ik deze twee concepten in dezelfde paragraaf. Vervolgens ga ik uitvoeriger in op hoe hurling de nationale identiteit van mijn informanten beïnvloedt.

4.1 Marino: hurling, lokale identiteit en gemeenschapsgevoel

De weg naar het St. Anne's Park, een groot park ten oosten van Marino, loopt door een rustige woonwijk. Er zijn niet veel mensen op straat, ondanks het feit dat het een relatief warme dag is. De enigen die ik onderweg tegen kom zijn drie jongetjes die in hun voortuin aan het spelen zijn. Twee van hen hebben een hurl vast, en de derde schopt een voetbal rond. Ze wachten netjes met spelen tot ik ze voorbij gelopen ben, en gaan dan verder met het oefenen van hun slag met de hurl. Als ik verder loop kom ik het park in, waar het aardig druk is. Er lopen veel mensen met een hond, en ik zie enkele ouders met jonge kinderen. In de buurt van het café ligt een groot veld, waarop ik een vrouw met twee kinderen hurling zie spelen. De kinderen lijken niet ouder te zijn dan 8 jaar, maar de vrouw slaat de sliotar keer op keer het veld over, en de kinderen weten hem telkens weer terug te slaan. Als ik om me heen kijk zie ik dat deze groep niet de enige is die hurling aan het spelen is: verderop leert een man aan een kind hoe je de hurl het beste vast kunt houden, en achter mij slaat een meisje van jonge leeftijd op de struiken in met haar kleine hurl.²⁵

Marino is een parochie in het noorden van Dublin waarin hurling deel uit maakt van het straatbeeld, zoals ik in bovenstaand vignet heb laten zien. Een parochie is een lokale gemeenschap die vroeger bestond uit Katholieke gelovigen. Tegenwoordig staat de term 'parochie' vooral gelijk aan het concept 'gemeente', en speelt de kerk een minder belangrijke rol. Wanneer in dit hoofdstuk wordt gesproken over de gemeenschap wordt daar dan ook de parochie Marino mee bedoeld. Marino kan het beste worden gezien als een woonwijk in Dublin, en niet als een apart dorp of een losstaande stad. Dit maakte dat mijn informanten het moeilijk vonden om aan te geven op welke manier zij zich identificeren met Marino en hoe dit verschilt van hun identificatie met Dublin in het algemeen. Vooral de betrokkenheid tussen de inwoners van Marino wordt door hen gezien als een kenmerk van hun identificatie met de parochie. Dit gevoel van saamhorigheid binnen de gemeenschap wordt deels gevormd dankzij het feit dat hele generaties van families in hetzelfde gebied zijn blijven wonen. Toen Marino in het begin van de jaren '40 werd gebouwd waren de eerste bewoners grotendeels jonge

²⁵ Vignet over de aanwezigheid van hurling in het straatbeeld, 16-02-2014.

getrouwde stellen met kinderen. Deze kinderen gingen later ook in Marino wonen, met als resultaat dat veel van de inwoners van Marino elkaar kennen. Eén van mijn informanten beschreef dit fenomeen als volgt: *“It’s like a village within a city, in a suburb of a city. And because it’s been around so long, it is like a village”*²⁶. De lokale pub wordt in het weekend goed bezocht, iedereen doet boodschappen bij de lokale supermarkt, en deze supermarkt legt ook de nadruk op lokale producten. Hoewel Marino dus onderdeel is van een grote stad is er zeker sprake van een sterke identificatie met de parochie zelf.

Eilís, één van de inwoners van Marino, is er een aantal jaar geleden met haar man komen wonen. In de afgelopen jaren heeft zij geleerd dat de inwoners van Marino erg betrokken zijn bij elkaar. Zij heeft het gevoel dat deze betrokkenheid deel is van een lokaal gevoel van saamhorigheid waar de inwoners van de parochie zich mee identificeren. Eilís beschreef dit als volgt: *“It’s that feeling that people actually care”*²⁷. Het viel haar op dat je op straat door iedereen wordt begroet en mensen knopen graag een gesprek met je aan. Mensen zijn oprecht geïnteresseerd in jou en in je gezin, en hierdoor raak je zelf ook geïnteresseerd in de mensen uit je omgeving. Eilís maakt duidelijk dat ze in andere woonwijken deze betrokkenheid bij de burens niet zo heeft ervaren, maar dit kan volgens haar ook te maken hebben met de geografische indeling van Marino; de straten zijn vrij smal waardoor het contact tussen de inwoners onvermijdelijk is. Ze noemt het gevoel van betrokkenheid een ‘parochiegeheim’: mensen buiten Marino begrijpen de verbondenheid binnen de parochie niet, en de inwoners willen het ook liever niet met buitenstaanders delen, omdat dit het gevoel zou kunnen afzwakken. Er is hierbij sprake van een gevoel van ‘Us’ versus ‘Them’: de inwoners van Marino tegenover de rest van de inwoners van Dublin (Eriksen, 2010: 110). Dit proces van *othering*, het vergelijken van de ‘zelf’ met de ‘ander’, speelt vaak een rol bij het creëren en behouden van een identiteit. De verschillen tussen de ‘zelf’ en de ‘ander’ worden benadrukt, en er wordt een identiteit gevormd die naar buiten toe wordt gepresenteerd (Poole, 1994:843). In dit geval is het van toepassing op de manier waarop de inwoners van Marino hun eigen parochie zien ten opzichte van de omringende parochies. Zij ervaren Marino als meer betrokken en hechter dan de anderen, en daarbij ervaren zij de aanwezigheid van St. Vincents als een bindende factor. Shan formuleerde dit als volgt: *“St. Vincents is the parish, the whole is connected”*²⁸.

²⁶ Interview met Seamus, 13/3/14, in het clubhuis van St. Vincents.

²⁷ Interview met Eilís, 26/3/14, bij haar thuis.

²⁸ Interview met Shan, 3/4/14, in het clubhuis van St. Vincents.

In dit deel van de data is een paradox zichtbaar: aan de ene kant willen de inwoners het ‘parochiegeheim’ van Marino niet met iedereen delen, maar aan de andere kant staan ze wel open voor nieuwkomers. Uit informele gesprekken blijkt dat het enige tijd duurt voordat nieuwkomers onderdeel worden van de hechte gemeenschap. Ik heb dit zelf ook ervaren tijdens mijn veldwerkperiode: ondanks het feit dat ik een buitenstaander was heeft iedereen die ik ontmoet heb zijn of haar best gedaan om mij welkom te voelen en me te helpen bij mijn onderzoek. Tot op een bepaalde hoogte werd ik tijdens mijn veldwerk opgenomen in de gemeenschap en ben ik geïnformeerd over het ‘parochiegeheim’, maar ik werd wel gezien als een buitenstaander. Mijn rol als onderzoeker zorgde hier voor, omdat de inwoners die ik sprak op de hoogte waren van mijn beperkte tijd bij hen. Als ik voor onbepaalde tijd in de parochie was komen wonen was dit misschien anders geweest, maar nu werd ik niet volledig opgenomen in de gemeenschap van Marino. De andere reden waarom ik toch als buitenstaanders werd gezien is dat ik niet in Marino zelf woonde, maar net over de grens met een andere parochie: Kilbarrack.

De centrale ligging van St. Vincents GAA club midden in de parochie draagt bij aan het verband tussen de club en de lokale identiteit van de bevolking. Vooral de leden van St. Vincents voelen zich verbonden met elkaar door hun lidmaatschap van de club. Veel van de

mensen die als kinderen al bij St. Vincents trinden zijn nu actief in de club door trainingen te geven, een team te managen of geld in te zamelen. Het feit dat ze dit allemaal vrijwillig doen laat zien hoe betrokken ze zich voelen bij de GAA club. Seamus legt uit dat hij als kind training kreeg van vrijwilligers, en nu op zijn beurt zelf kinderen traint: “*giving back, I think it’s so important*”²⁹.

Vooraf voor de volwassen mannen uit Marino die betrokken zijn bij de GAA club is hurling erg belangrijk voor hun identiteit, omdat zij door het spelen van hurling het meest betrokken zijn bij de sport. Het gedicht waarmee ik dit hoofdstuk begon is een voorbeeld van het belang van hurling: een goede hurler zijn is voor velen een levensdoel. Het sociale aspect van de deelname aan hurling is ook van belang: veel informanten hebben hun beste vrienden allemaal leren kennen via de lokale GAA club. Dit wil niet zeggen dat zij geen interesse hebben in Gaelic football, maar uiteindelijk staat hurling bij hen voorop. Voor de jonge kinderen is hurling nog niet zo belangrijk, omdat zij zowel hurling als football spelen en daarin hun keuze nog moeten maken. De rol van deze sport voor de lokale identiteit van vrouwen is over het algemeen minder belangrijk, omdat het geen vrouwensport is. Zij hebben echter een rol in de nevenactiviteiten zoals het inzamelen van geld en het verzorgen van de catering.

St. Vincents identificeert zich met Marino doordat de meeste leden uit de direct omgeving komen, en door duidelijk haar clubkleuren in de parochie te laten zien. Als je door de parochie loopt zie je meerdere blauw/witte vlaggen en slingers hangen; dit zijn de kleuren van de lokale GAA club. De aanwezigheid van deze symboliek is belangrijk voor de mate waarin de inwoners van Marino betrokken zijn bij de lokale hurlingclub: als er meer vlaggen in de parochie hangen, voelen de inwoners een grotere betrokkenheid bij de club, en vaak hangen ze dan ook hun eigen vlag buiten. Dit was vooral te merken toen St. Vincents in de finale stond van de belangrijkste wedstrijd van het clubjaar: de lokale winkels hingen blauw/witte vlaggen uit, bewoners van Marino namen een videoboodschap op voor het team en het merendeel van de lokale bewoners ging op St. Patrick’s Day naar Croke Park om de wedstrijd te zien.

Een deel van de inwoners is niet betrokken bij St. Vincents GAA club, maar ook zij horen via burens, vrienden en kennissen regelmatig van de club. Omdat de kinderen op school tijdens de gymles vaak hurling of Gaelic football spelen komen alle jonge inwoners van Marino in aanraking met de lokale GAA club. Eén van de trainers van St. Vincents komt

²⁹ Interview met Seamus, 13/3/14, in het clubhuis van St. Vincents.

wekelijks langs op de lokale school met sportmateriaal, zodat kinderen al op jonge leeftijd de optie krijgen om bij St. Vincents te spelen. Elke zaterdagochtend kunnen kinderen spellen spelen op het terrein van St. Vincents, en hier zitten verder geen abonnementskosten aan vast. Het bestuur van St. Vincents zorgt op deze manier voor een laagdrempelige mogelijkheid om kennis te maken met Gaelic sporten. Hiermee probeert de club zijn rol in de samenleving te vergroten, en zowel het gemeenschapsgevoel als de identificatie met Marino te versterken. Om de ouders te bereiken hebben ze buiten het schoolterrein een spandoek opgehangen waarop de details staan van de trainingen voor jonge kinderen. Het is de enige manier waarop St. Vincents reclame maakt voor de club. De reden hiervoor is dat St. Vincents al stevig geworteld is in de gemeenschap en ze weinig moeite hoeven te doen om nieuwe leden te werven.

Het bestuur van St. Vincents wil graag dat kinderen lid worden van hun club, en niet van de GAA club van de aangrenzende parochie, Craobh Chiaráin in Killester. De aanwezigheid van deze club dicht bij St. Vincents vergroot het gevoel van identificatie met St. Vincents, wat in overeenstemming is met een belangrijk aspect van de Realistische Conflict Theorie: de leden van St. Vincents voelen een hogere mate van verbondenheid met hun lokale club omdat er sprake is van competitie (Scheepers et al., 2002:18). Dit is tevens een goed voorbeeld van de manier waarop mensen zichzelf definiëren door de eigen persoon of groep tegenover een ander te zetten, ook wel *othering* genoemd (Poole, 1994:843).

Eén van de belangrijkste bevindingen uit mijn onderzoeksdata is dat er een sterk gemeenschapsgevoel heerst binnen Marino, en hurling en de lokale GAA club spelen hier een rol in. Zij zijn de grootste sportvereniging in de parochie met leden in alle leeftijden. Bovendien voert de omgang tussen de leden van de club verder dan alleen de sportactiviteiten: mijlpalen in de levens van de leden worden onderling gedeeld. Een voorbeeld hiervan is de communie van de zoon van één van de managers van het senioren hurlingteam, waarbij de andere managers allemaal aanwezig waren. Het zijn deze gedeelde ervaringen die ervoor zorgen dat het gemeenschapsgevoel onder de leden van St. Vincents zo sterk is, wat in overeenstemming is met Schuyt (2009:25).

Op het moment dat de parochie extra aandacht krijgt groeit het algehele gemeenschapsgevoel, ook bij niet-leden. De All-Ireland Championship Clubfinale op 17 maart jl. was hier een goed voorbeeld van; omdat het senioren footballteam van St. Vincents hierin speelde voelde de gehele parochie zich verbonden met dit team en met elkaar.

Er staat een grote groep mensen te wachten voor het clubhuis van St. Vincents. In de grote hal kun je je gezicht blauw en wit laten schminken, dit zijn de kleuren van de club. Buiten staat een kraampje waar snoepjes en frisdrank wordt verkocht om geld in te zamelen voor een camogieteam. De mensen praten opgewonden met elkaar en de kinderen rennen steeds rondjes over het veld terwijl ze met hun clubsjaals zwaaien. Mensen roepen naar elkaar wat ze verwachten van het senioren footballteam van St. Vincents dat straks in de All-Ireland Club Finale speelt. Dan wordt iedereen naar de zijingang van het veld geleid: de parade naar het stadion gaat bijna beginnen. Aan het hoofd staat een brandweerauto die versierd is met vlaggen waarop het clublogo van St. Vincents te zien is. De lange stoet mensen die deze auto volgen zwaaien met dezelfde soort vlaggen, en ik zie meerdere spandoeken die de lucht in worden gestoken. De route van de parade loopt over de grote weg die door Marino heen naar Croke Park leidt, het stadion waar de finalewedstrijd straks plaats vindt. Auto's moeten blijven wachten tot de stoet voorbij is, en de autobestuurders beginnen te toeteren en te juichen als ze de clubkleuren in het oog krijgen. Op de stoep staan rijen mensen die uit hun woning zijn gekomen om de parade te zien, en uit ramen hangen jongeren die aanmoedigen juichen. Als de parade eenmaal aan komt bij Croke Park valt de stoet mensen uiteen, iedereen gaat op zoek naar zijn plekje op de tribune. De sfeer is gezet: de leden van St. Vincents zijn klaar om hun clubgenoten naar de overwinning te juichen.³⁰

³⁰ Vignet over de parade vanuit het clubhuis van St. Vincents naar het stadion Croke Park, 17-03-2014.

Veel inwoners van Marino bekeken de optocht naar Croke Park en het leek alsof ze zich bewust waren van het feit dat het een prestatie is voor een lokale club om in zo'n belangrijke wedstrijd te mogen spelen. Uit informele conversaties bleek dat het gevoel dat St. Vincents op het punt stond om de parochie te representeren in een nationale sportwedstrijd een gevoel van trots op riep bij alle inwoners, zelfs degenen die normaal niet betrokken zijn bij St. Vincents. Dit gevoel uitten ze onder andere door vlaggen op te hangen en club-shirts te dragen tijdens het werken in de lokale winkels. De betrokkenheid van de inwoners van Marino bij de lokale GAA club is in het dagelijks leven minder duidelijk, maar komt naar voren als de club in de schijnwerpers staat.

St. Vincents organiseert elk jaar enkele activiteiten die bedoeld zijn om de leden van de club bij elkaar te brengen. De bestuursleden vinden het belangrijk dat leden betrokken zijn bij de GAA club, en dat je als lid ook de andere leden leert kennen. Tijdens het interview met Cathal kwam dit gevoel heel sterk naar voren: *“And at the end of the day in a club, that’s kind of what it falls back to. They’re your clubmates, everybody should know everybody. If you are involved in the club you should know most people like, it’s going to be your identity that’s the same as each other”*³¹. Cathals quote laat zien dat de clubidentiteit en het gemeenschapsgevoel binnen St. Vincents sterk verweven zijn met elkaar.

De managers van de verschillende jeugdteams binnen St. Vincents zien het als hun verantwoordelijkheid om de kinderen normen en waarden bij te brengen via sport, zoals het leren omgaan met winst en verlies en het leren samenwerken, en om ervoor te zorgen dat de kinderen gezond en fit opgroeien. Deze bevindingen sluiten aan op de theorie van Eitzen die stelt dat sport gebruikt kan worden om de normen en waarden die heersen in een samenleving te kunnen overbrengen (2002:373). Cían, één van de trainers van het senioren hurlingteam, legt hier de nadruk op als ik hem vraag wat de rol van hurling is binnen de gemeenschap in Marino:

*“Fundamental, what we’re trying to do is, make better kids. So that they’ve something that’s important to them, they have a focus in their life, they make a network, and they do that by playing sports. It’s good as well from a physical point of few, but the real reason we do what we do, is to improve people’s life”*³².

De lokale GAA club draagt bij aan het algemene gemeenschapsgevoel in Marino door een plek te vormen waar mensen samen kunnen komen. Doordat St. Vincents GAA club een

³¹ Interview met Cathal, 24/2/14, in het clubhuis van St. Vincents.

³² Interview met Cían op, 6/4/14, in een café in Clontarf.

clubhuis heeft met een bar en een grote hal zijn er voor de leden en betrokkenen van St. Vincents genoeg mogelijkheden om veel tijd met elkaar door te brengen. Iedereen is welkom, en er wordt een hoge mate van loyaliteit van je verwacht: als je eenmaal bij St. Vincents speelt, kun je niet zomaar overstappen naar een andere GAA club. St. Vincents is niet de enige club die deze regel aanhoudt; het is voor spelers altijd moeilijk om op lokaal niveau te wisselen van club, omdat je toestemming nodig hebt van je huidige club. Die toestemming wordt vaak niet gegeven, en dan moet de speler een jaar wachten voordat hij eindelijk kan overstappen. Ook hier is sprake van ‘wij’ tegenover ‘zij’: door leden op deze manier aan de club te binden wordt de lokale identiteit van Marino beschermd (Eriksen, 2010: 110). Overstappen naar een club buiten de parochie wordt als verraad beschouwd. Deze loyaliteit zorgt er voor dat alle leden van St. Vincents zich extra verbonden voelen met elkaar, omdat ze lid zijn van dezelfde ‘familie’. Zelfs de leden die niet meer in Ierland wonen voelen zich nog steeds betrokken bij de club.

Concluderend kan ik stellen dat het gemeenschapsgevoel binnen Marino en de identificatie met de parochie nauw verweven zijn met elkaar. Ook St. Vincents speelt hierin een belangrijke verbindende rol. Zowel bij het ‘parochiegeheim’ als bij de club zelf, is het proces van *othering* duidelijk aanwezig. De lokale identiteit wordt door St. Vincents versterkt: veel inwoners zijn lid, en blijven lid, de clubkleuren zijn overal zichtbaar en de lokale school wordt betrokken bij de club. De club levert naast een sportieve ook een sociale bijdrage aan de gemeenschap. Dit doen zij door de spelers van jongs af aan normen en waarden bij te brengen en door laagdrempelig te zijn. Deze houding en de populariteit van het spel verhoogt het saamhorigheidsgevoel en de lokale identiteit.

4.2 Nationale identiteit en een gevoel van *belonging* met Ierland

Naast het onderzoeken van de rol van hurling binnen de identiteitsvorming op lokaal niveau en het vormen van gemeenschapsgevoel hebben wij ook gekeken naar de rol van hurling binnen het creëren en behouden van een nationale identiteit. Het definiëren van een nationale identiteit is niet iets waar onze informanten dagelijks bewust mee bezig zijn, en ze vinden het moeilijk om deze identiteit te omschrijven zonder terug te vallen op stereotypes. Wat zij verstaan onder ‘nationale identiteit’ is te omschrijven als het delen van gemeenschappelijke eigenschappen en gewoontes met andere Ieren. Wat zij aangeven heeft veel te maken met een gevoel van *belonging*: ze voelen zich met anderen verbonden omdat ze zich betrokken voelen bij elkaar dankzij gemeenschappelijke kenmerken en activiteiten (Byron, 2002: 441-442). In

ons onderzoek zijn deze gemeenschappelijke kenmerken onder andere het spelen van hurling, het bijwonen van wedstrijden en de betrokkenheid bij de GAA. Ze zijn lid van de lokale GAA club, ze zetten zich op vrijwillige basis in om trainingen en andere activiteiten te organiseren en ze bouwen een sociaal netwerk op binnen deze club. Deze activiteiten vinden plaats op lokaal niveau maar hebben invloed op hun perceptie van de Ierse nationale identiteit.

Uit de data die ik heb verzameld komt naar voren dat hurling zeker een rol speelt in het creëren en behouden van de nationale identiteit, maar op een andere manier dan wij hadden verwacht uit de literatuur. Wanneer ik mijn informanten vroeg naar de activiteiten van het nationale hurlingteam kreeg ik meestal het antwoord dat er geen sprake is van een nationaal hurlingteam. Er bestaat één nationaal team dat *shinty* speelt tegen het nationale team van Schotland; *shinty* is een soort combinatie van hurling en hockey, en deze wedstrijden worden niet gezien als echte competitie maar meer als vermaak. Omdat er geen internationale competitie in hurling wordt georganiseerd is er ook geen behoefte aan een nationaal team. Veel informanten zijn van mening dat er voor de Ierse sporters op het gebied van hurling weinig echte competitie te vinden is in de wereld. In Azië spelen ze op hoog niveau hurling, maar over het algemeen zou het geen eerlijke wedstrijd zijn om een team uit Ierland te laten spelen tegen een hurlingteam uit een ander land. De Ieren hebben de sport bedacht, en zij hebben dus een grote voorsprong op het ontwikkelen van goede trainingen en het eigen

maken van de vele vaardigheden die je nodig hebt voor het spelen van hurling. Internationaal gezien blijft hurling op vriendschappelijk niveau steken.

Houlihan bespreekt de potentie van sport om een gevoel van nationale identiteit te promoten en de mogelijkheid om deze uit te dragen naar andere landen. Hij maakt hierbij onderscheid tussen Gaelic sporten en internationale sporten, zoals voetbal. Gaelic sporten dienen vooral de nationale identiteit te versterken binnen Ierland, terwijl de internationale sporten de Ierse nationale identiteit uitdragen (1997:134). Uit onze bevindingen blijkt dat dit inderdaad het geval is. Hurling levert een bijdrage aan de nationale identiteit van onze informanten, maar op internationaal niveau speelt de sport geen belangrijke rol. Omdat het nationale team geen sterke verbindende factor is binnen Ierland hebben de lokale clubs deze functie overgenomen. Sport zorgt er in verschillende situaties voor dat mensen zich bewust zijn van hun gezamenlijke identiteit, zoals tijdens een belangrijke sportwedstrijd. De betrokkenheid bij een sport als hurling zorgt ervoor dat mensen een overeenkomst hebben in een nationale context, en door de manier waarop de sport mensen verbindt ontstaat er een *imagined community* binnen de natie (Houlihan, 1997:121). Voor één van mijn informanten, Cían, is het betrokken zijn bij de GAA zelfs een manier om goed contact te krijgen met klanten die in verschillende delen van Ierland wonen. Veel van zijn collega's zijn zich bewust van het feit dat hij betrokken is bij de training van het senioren hurlingteam, en als hij mensen moet ontmoeten voor zijn werk is de GAA het onderwerp waar ze altijd over kunnen en willen praten. Het is voor veel Ieren een verbindende factor, en een voor de hand liggend gespreksonderwerp.

Wanneer ik mijn informanten vroeg naar hun nationale identiteit kwam het meest naar voren dat de Ieren trots zijn op hun cultuur. In informele gesprekken noemen ze de vele bekende Ierse schrijvers, de Ierse muziek, en de Ierse taal. Een groot deel van hun trots komt voort uit het hebben van een unieke Ierse sport als hurling. Het Ierse volk heeft in het verleden moeten vechten om hurling te mogen spelen tijdens de Britse bezetting, omdat de Britten het beoefenen van de sport verboden. In Noord-Ierland is het tegenwoordig nog steeds risicovol om met een hurley over straat te lopen, omdat de stok nog steeds wordt gezien als een symbool voor hun streven naar onafhankelijkheid. Het feit dat hurling en de GAA zich zo ontwikkeld hebben in Ierland vult mijn informanten met een groot gevoel van trots, en ze steken graag hun tijd en energie in het in stand houden van deze levendige sportcultuur. De leden van St. Vincents zijn zich er van bewust dat hurling en de GAA een sterk nationalistische geschiedenis hebben en daardoor deel uitmaken van hun nationale identiteit.

Waar ze het meest trots op zijn is het feit dat een amateursport als hurling zo groot heeft kunnen worden in Ierland. De volgende quote van Cathal illustreert deze trots goed:

*“I would find that to be a big thing because nobody else in the world plays it, it’s not like soccer or rugby or tennis or hockey or anything like that, that every other country does play. It is good to have such a good sport to be associated with. Not everybody would know of the game. But people that do know will be proud enough to have it cause it’s kind of unique to Ireland”*³³.

Een andere informant, Cían, geeft aan dat de GAA deels zo’n grote rol speelt in het leven van veel Ieren omdat het de enige Ierse institutie is die nog niet bevlekt is met een schandaal, terwijl de politiek en de kerk al regelmatig op een negatieve manier onder de aandacht zijn gekomen. Tot nu toe zijn er over de GAA geen grote schandalen aan het licht gekomen, en dit is voor de populariteit van de GAA een belangrijke factor.

Het feit dat iedereen zich vrijwillig inzet voor de lokale club, en dat zelfs de spelers van de county-teams niet betaald krijgen, is volgens meerdere informanten belangrijk voor de nationale identiteit van Ieren die zich bezig houden met de GAA. De eer van het spelen en het vertegenwoordigen van je club en je county is voldoende. Het belang van sport voor de nationale identiteit wordt bevestigd als ik mijn informanten vraag naar de momenten waarop ze zich het meest Iers voelen. De meeste informanten vertellen over het gevoel dat ze krijgen bij het kijken van een hurlingwedstrijd of een Gaelic footballwedstrijd. Aan het begin komen de spelers het veld oprennen en wordt het volkslied gezongen. Eén van mijn informanten probeerde deze ervaring voor mij te beschrijven:

*“the teams are marched around the pitch together, like gladiators, and the crowd cheers their heroes... no matter how many times you see that, you can feel that emotion welling up inside at this brilliant moment”*³⁴.

Het is een emotioneel gebeuren voor veel mensen, omdat ze tijdens zulke momenten een sterk gevoel van trots ervaren, en ze voelen een sterke verbondenheid met de spelers op het veld en met de andere mensen op de tribune, ook met de supporters van het andere team. Zelfs tijdens een wedstrijd zorgt hurling dus voor een gevoel van gemeenschap tussen supporters van verschillende clubs, ondanks het feit dat vijf minuten later de strijd los barst op het veld.

³³ Interview met Cathal, 24/2/14, in het clubhuis van St. Vincents.

³⁴ Interview met Cían, 6/4/14, in een café in Clontarf.

De laatste minuten van de wedstrijd gaat het er op het veld nog hard aan toe. Terwijl het steeds harder begint te regenen ontstaat er vlak voor mijn neus een relletje: één van de spelers van St. Vincents krijgt een duw van een tegenstander en gaat de confrontatie aan. Er ontstaat een schermutseling tussen beide spelers. Spelers van beide teams komen zich ermee bemoeien, en na wat heen en weer geduw worden de spelers door de manager weer naar hun positie gestuurd. Als aan het einde van de wedstrijd wordt gefloten door de scheidsrechters lopen beide teams zo het veld af, zonder elkaar een hand te geven. Terwijl de jongens gaan douchen begeef ik mij met enige schroom vanwege de confrontatie op het veld naar het clubhuis van de tegenstander, waar ik wordt opgewacht door enkele dames die me vragen of ik 'a cuppa'³⁵ wil. Het grootste deel van de kantine van het clubhuis wordt in beslag genomen door een bar, waar de dames met hun thermoskannen thee klaar staan. Achter hen staat een man kommen Ierse stoofschotel uit te delen aan de supporters die nat van de regen binnen komen. Ook de teamleden van beide clubs komen de zaal in en zodra ze een kom eten hebben gaan ze aan de lange tafels zitten. De twee jongens die elkaar op het veld enkele minuten geleden nog aan het duwen waren zitten nu tegenover elkaar aan tafel, en geven elkaar de biscuitjes door. Van het relletje is niets meer te merken.³⁶

Dit vignet laat zien hoe het er aan toe ging tijdens een uitwedstrijd van het senioren hurlingteam. Tijdens de wedstrijden moest ik regelmatig opzij stappen omdat spelers met elkaar in gevecht gingen, maar na het eindsignaal werd de sfeer direct beter en gingen ze met z'n allen thee drinken en wat eten in het clubhuis. Wanneer ik Ian naar deze voor mij opvallende verandering in sfeer vraag legt hij uit dat dit meestal is hoe een wedstrijd verloopt: op het veld is er sprake van een echte strijd, maar buiten de wedstrijd om behandelen de teams elkaar goed. Uiteindelijk draait het om het spelen van de sport zelf, en niet om de frustraties en akkefietjes die ook bij een wedstrijd horen. Het feit dat deze jongens allemaal hurling spelen werkt als een verbindende factor en draagt bij aan een collectieve nationale identiteit.

Het spelen van een Gaelic sport zoals hurling of betrokken zijn bij een GAA club is belangrijk voor zowel de lokale als de nationale identiteit van veel van mijn informanten, maar de lokale identiteit is belangrijker. Wanneer het countyteam van jouw county speelt moedig je dit team aan, maar als de lokale club gelijktijdig moet spelen gaat de lokale club voor: je loyaliteit ligt primair bij de lokale GAA club en daarna pas bij het countyteam.

³⁵ Hiermee bedoelen ze een kop thee met een scheut melk erin.

³⁶ Vignet over het verloop van een vriendschappelijke wedstrijd, 23-02-2014.

Het voorgaande laat zien dat de manier waarop de informanten hun nationale identiteit beschrijven erg overeen komt met een gevoel van *belonging*. Ze voelen zich met anderen verbonden omdat ze gemeenschappelijke kenmerken en activiteiten delen, zoals het spelen van hurling. Het vrijwillige karakter van de GAA en het feit dat het een amateursport is vergroot de identificatie tussen betrokkenen bij de GAA op nationaal niveau. Het ontbreken van internationale ambities zorgt voor een uitgesproken focus op hurling op lokaal niveau. Dit bevordert club- en lokale identiteit, en zorgt voor een primaire loyaliteit aan de lokale GAA club.

Conclusie ³⁷

In deze thesis is gekeken naar de relatie tussen hurling en de ontwikkeling van gemeenschapsgevoel en de vormgeving van lokale en nationale identiteit in Bray, county Wicklow en Marino, county Dublin, Ierland. Gedurende onze dataverzameling en tijdens de analyse van de verkregen informatie hebben wij inzicht gekregen in de lokale situatie in Bray en Marino. Met dit inzicht kunnen wij een antwoord geven op de onderzoeksvraag die in deze thesis centraal staat:

Welke rol speelt hurling in het creëren en behouden van lokale en nationale identiteit en gemeenschapsgevoel in Marino (county Dublin) en Bray (county Wicklow), Ierland?

Bray Emmets GAA club en St. Vincents GAA club: twee werelden apart?

Gekeken naar het gemeenschapsgevoel en de lokale identiteit verschilt een provinciaal plaatsje als Bray erg van een urbane wijk als Marino. In de rol die de lokale GAA club speelt op deze locaties zijn dan ook verschillen op te merken. Toch komen de twee situaties, die op het eerste oog wellicht geheel verschillend lijken, op sommige vlakken ook sterk overeen.

Marino kan worden gezien als een sociaal omgrensd eilandje in het grotere geheel van Dublin. De inwoners van Marino ervaren het gemeenschapsgevoel binnen deze wijk als erg hecht en dit gevoel staat nauw in relatie met de lokale identiteit die wordt vormgegeven in deze Dublinse wijk. St. Vincents GAA club is onlosmakelijk verbonden met Marino en heeft dan ook een grote invloed op de ontwikkeling alsmede de instandhouding van de lokale identiteit en de *sense of community*. In Bray is sprake van een andere situatie, hier vormt de Bray Emmets GAA club een aparte sociale wereld naast alle andere gemeenschappen die de lokale identiteit van Bray bepalen. Bij de Bray Emmets club is lokale identiteit ook onlosmakelijk verbonden met gemeenschapsgevoel maar is de relatie tussen deze GAA club en het plaatsje Bray minder hecht dan het geval is in Marino. De clubgemeenschap staat er zagezegd los van de Bray-gemeenschap terwijl de gemeenschap van Marino vrijwel onder één noemer valt samen met St. Vincents.

In Marino is hurling dan ook duidelijker aanwezig in het straatbeeld dan in Bray. Clubsymboliek is er ver buiten het clubterrein te vinden, zeker wanneer er belangrijke wedstrijden plaats gaan vinden. Zowel de Bray Emmets GAA club als St. Vincents GAA club hebben een clubslogan, een logo en herkenbare clubkleuren die de tenues van de spelers

³⁷ Het eerste deel van de conclusie is geschreven door Louise. Het deel dat wordt aangegeven met ‘*’ is door Rosanne geschreven.

sieren. Beide clubs dragen hun identiteit op lokaal niveau uit door middel van deze symboliek. Symboliek binnen sport wordt volgens Houlihan (1997:120) ingezet als middel om een 'eigen' nationale identiteit te ontwikkelen en te projecteren op anderen. In het geval van hurling komt naar voren dat deze symboliek niet zozeer van belang is binnen nationale identiteitsvorming, maar voornamelijk binnen de lokale processen van identiteitsvorming. Uit beide deelonderzoeken is naar voren gekomen dat men zich in de eerste plaats identificeert op lokaal niveau en dat de nationale Ierse identiteit wordt vormgegeven aan de hand van deze nadruk op lokaliteit. Zo is de verbondenheid met de lokale GAA clubs in hurling het belangrijkste, ook al kan deze Gaelic sport worden gezien als sterk nationalistisch (zie Allison, 2002:348).

Het is duidelijk geworden dat hurling zowel in Marino als in Bray een rol speelt in lokale identiteitsvorming en het opbouwen en koesteren van gevoelens van verbondenheid en saamhorigheid. In het geval van St. Vincents GAA club hangen deze processen echter meer samen met de omgeving dan bij de Bray Emmets GAA club. Toch lijkt er in beide situaties sprake te zijn van dezelfde processen rond het vormen van gevoelens van saamhorigheid en het ervaren van lokale identiteit. Deze functioneren op verschillende manieren en verschillende niveaus. Zo kan *belonging* plaatsvinden op wijk-niveau, zoals duidelijk is geworden aan de hand van het parochiegeheim in Marino, maar daarnaast ook op het smaller gedefinieerde niveau van de lokale GAA clubs. Ook is er sprake van verschillende vormen van *othering*. Tussen de inwoners van Bray en 'blow-ins' was duidelijk sprake van *othering*. Dit wordt echter niet per se als negatief ervaren door deze 'blow-ins'; zij zijn trots op hun geboorteplaats net als dat Ieren trots zijn op hurling en clubleden trots zijn op hun hurlers. Binnen GAA clubs zet men zich af tegen hurlingteams van andere GAA clubs. Op county niveau vormen de verschillende lokale GAA clubs echter één geheel dat het in de vorm van één hurlingteam opneemt tegen andere counties. Ook is er sprake van *othering* op nationaal niveau; hurling is een Gaelic sport die een rol speelt in de definiëring van het 'Iers zijn' en daarmee het vormen van een grens tussen de Ierse bevolking en de 'ander'. Daarnaast bestaat er nog altijd een spanning tussen Ierse Gaelic sporten en 'foreign games' zoals voetbal en rugby.

Een andere overeenkomst is te vinden in de invloed van het vrijwillige karakter van de GAA. Men steekt veel vrije tijd in het coachen en spelen van hurling en het verbeteren van de lokale clubs. De vraag waarom men zich zo vol overgave in de wereld van de GAA stort wordt door velen beantwoord met: *'for the love of the game!'*. Deze verbondenheid met de lokale GAA club hangt samen met het familiekarakter van de organisatie. Zowel bij St.

Vincents als bij Bray Emmets is veel sprake van 'ons kent ons' en speelt het sociale aspect van sport ook een grote rol. Dit sluit aan bij het idee dat sport een groot sociaal kapitaal met zich meebrengt dat reikt van het uitgebreide vrijwilligersnetwerk binnen clubs tot het bezoek aan de grotere wedstrijden (Delaney en Fahey, 2005:1). Maar buiten de invloed op de persoonlijke vergaring van sociaal kapitaal heeft hurling ook een bredere sociale functie: het brengt mensen samen, vormt een ondersteuning bij het ontwikkelen van lokale gemeenschappen en biedt een focus voor het ontstaan van collectieve identiteit en het gevoel bij een groep te horen.

***Nationale identiteit: identificatie met Ierland en de rol van een nationale sport**

Eén van de conclusies uit ons onderzoek is dat de identificatie met een nationale identiteit niet via een nationaal team loopt, maar via lokale teams die een nationale sport spelen. Zoals we in de context al aangaven is dit in overeenstemming met Houlihan, die het onwaarschijnlijk acht dat er een betekenisvolle rol weggelegd zou zijn voor een nationaal Gaelic sportteam in het uitdragen van een Ierse nationale identiteit naar het buitenland toe (Houlihan, 1997:134). Zowel in Marino als in Bray werd er geen aandacht besteed aan het nationale team, en dit kwam vooral doordat het team niet participeerde in internationale competities. Het team was actief door *shinty* te spelen tegen het team van Schotland, en deze wedstrijden werden vooral gezien als vriendschappelijke spellen waarbij de focus ligt op het vermaak en niet op het winnen van de wedstrijd. Het hurlingteam op landelijk niveau speelt hierdoor vrijwel geen rol binnen de lokale identiteitsvorming, en ook niet binnen de nationale identiteitsvorming. Tijdens ons onderzoek hebben we zowel in Bray als Marino ontdekt dat in Ierland het nationale team van minder belang is voor de nationale identiteit dan de sport zelf. De nationale identiteit is voor de Ieren niet zozeer minder belangrijk, maar ze brengen hurling eerder in verband met een lokale identiteit. Deze sterke identificatie met de lokale identiteit is onderdeel van de Ierse nationale identiteit, maar het niveau van identificatie verschilt. Hurling speelt dus wel een rol in het vormen van een nationale identiteit, maar dit gebeurt niet door middel van een nationaal team maar door middel van het spelen van een nationale sport op lokaal niveau.

Houlihan bespreekt een paradox in de uiting van nationale identiteiten: hoewel elk land een eigen unieke nationale identiteit wil uitdragen gebeurt dit bij elk land vrijwel op dezelfde manier, door het gebruik van symboliek zoals vlaggen en een nationaal volkslied, en door gestandaardiseerde strategieën te gebruiken (Houlihan, 1997:120). Tijdens ons

onderzoek hebben wij dit op nationaal gebied niet ondervonden, maar zijn theorie is op lokaal niveau zeker van toepassing. Elke lokale GAA club wil zich onderscheiden van de andere clubs, maar ze proberen dit allemaal op dezelfde wijze te bereiken. De clubkleuren en het clublogo worden uitgedragen in vlaggen en kleding, en de lokale club wordt vertegenwoordigd in verschillende competities.

Het belang van het identificeren met Ierland lijkt af te nemen wanneer er wordt gekeken naar de definiëring van identiteit binnen Ierland. Wanneer Ieren elkaar tegen komen in het buitenland voelen ze een vorm van verbondenheid omdat ze dezelfde nationaliteit delen, ongeacht uit welke county ze komen. Wanneer dezelfde personen elkaar binnen Ierland zouden ontmoeten, zou de county waar ze vandaan komen belangrijker zijn. Binnen de grenzen van Ierland wordt je niet gezien als ‘Ier’, maar als een lid van je eigen county, zoals een ‘Dub’³⁸. De definiëring van de lokale identiteit wordt dan gevormd aan de hand van counties, en niet aan de hand van je nationaliteit.

Een andere manier waarop het nationale karakter van de GAA naar voren komt is de benaming van de lokale GAA clubs. De benaming van deze clubs gebeurt vaak aan de hand van religie of belangrijke nationalistische personen. Robert Emmet, waar de Bray Emmets GAA club naar vernoemd is, was een Ierse nationalist die op stond tegen de Britse bezetters. St. Vincents is vernoemd naar een Katholieke heilige, wat verwijst naar het sterke Katholieke karakter dat deel is van de geschiedenis van Ierland.

³⁸ Dit is een bijnaam voor mensen die uit county Dublin komen.

Discussie en aanbevelingen voor verder onderzoek³⁹

Iets dat onze analyse heeft beïnvloed is de verschillende focus van onze deelonderzoeken. In het deelonderzoek bij de Bray Emmets GAA club lag de focus op de relatie tussen deze club en het plaatsje Bray, zonder onderscheid te maken tussen verschillende wijken. In Marino lag de focus echter op de relatie tussen St. Vincents GAA club en de ene wijk waar deze club zich in bevindt. Uiteindelijk bleek dit verschil in focus erg waardevol; door op twee verschillende manieren te kijken naar de relaties tussen GAA clubs en hun omgeving hebben wij een nauwkeuriger beeld kunnen vormen van de manier waarop deze clubs in Ierland invloed hebben op het creëren en behouden van gemeenschapsgevoel en de beleving van lokale identiteit.

Vermeulen en Verweel (2009:1206) stellen dat er sprake is van een ongerechtvaardigde hoge verwachting van de sociale impact van sport. Volgens hen kan sport evenzeer een verdeler zijn als een samenbrenger. Uit ons onderzoek is gebleken dat de invloed van hurling op de Ierse samenleving voornamelijk positief is, ook al is er tijdens wedstrijden op de *pitch* wel degelijk sprake van een vorm van conflict tussen de twee spelende ploegen en de GAA clubs die zij vertegenwoordigen. Na afloop van een hurlingwedstrijd verdwijnen deze gevoelens van afstandelijkheid echter weer zonder een blijvende negatieve impact achter te laten in de gemeenschap.

Meer onderzoek naar de sociale impact van lokale en traditionele sporten (al dan niet in relatie tot internationale sporten) zal ervoor kunnen zorgen dat antropologen vanuit een nieuw perspectief naar de rol van sport in de samenleving kijken. Daarnaast benadrukt dit de belangrijke rol die lokale sportorganisaties kunnen spelen binnen een gemeenschap en in processen identiteitsvorming.

Aanbevelingen voor verder onderzoek

Zoals wij tijdens het voorbereiden van ons onderzoek al hadden verwacht is er naar onze specifieke casus, de Ierse sport hurling, zeer weinig antropologisch onderzoek gedaan. Met ons onderzoek hebben wij slechts een klein aspect van hurling en de Gaelic Athletic Association onderzocht, en wij spraken met onze informanten regelmatig over andere aspecten van de sport en de organisatie die wellicht niet direct aansloot op de focus van ons

³⁹ De discussie is geschreven door Louise, de aanbevelingen voor verder onderzoek zijn geschreven door Rosanne.

onderzoek, maar die wel erg interessant zijn om in verder onderzoek dieper te behandelen. Een voorbeeld hiervan is de relatie tussen hurling en camogie: de vrouwelijke variant van hurling kreeg bij St. Vincents en Bray Emmets opvallend minder aandacht binnen beide clubs, maar ook op regionaal en nationaal niveau werden de twee sporten niet als gelijk behandeld. Hurling lijkt een voorkeurspositie te benemen binnen de GAA, zowel op het gebied van aandacht die de teams krijgen als op de verdeling van de velden en de coaches. Verder onderzoek naar dit opvallende onderscheid zou zeer interessant zijn.

Verder onderzoek naar het nationale en internationale karakter van de GAA zou bijzonder interessant zijn. Binnen de GAA staan enkele veranderingen gepland die het karakter van de sportorganisatie en de sport zelf in sterke mate zou kunnen veranderen. De introductie van professionaliteit in de Gaelic sporten is hier een voorbeeld van. Tot op heden is de GAA vooral gebaseerd op vrijwillige inzet, maar er zijn organisaties die zich inzetten voor betere financiële beloningen voor spelers. Hiermee hopen ze de concurrentie met rugby en voetbal aan te kunnen gaan, en te kunnen voorkomen dat spelers zich meer aangetrokken voelen tot andere sporten waarbij ze wel betaald zouden krijgen om te spelen (McGurgan, 2001:10). Een andere belangrijke verandering binnen de GAA die plaats vond tijdens ons veldwerk is de overname van een groot deel van de uitzendrechten van Gaelic sporten door Sky TV, een Engels televisienetwerk waar mensen voor moeten betalen. Door deze overname kunnen de wedstrijden nu door een groter publiek worden bekeken, maar onze informanten hebben wel hun zorgen over deze ontwikkeling geuit omdat de overname af zou doen aan het Ierse karakter van de sporten en de GAA. Bovendien moet men nu betalen om Gaelic sportwedstrijden te zien, en deze beperkte toegang is in tegenstrijd met het vrijwillige karakter van de GAA. Aan de andere kant zorgt het groeiende internationale karakter van de GAA voor een betere verbinding met de Ierse diaspora die vooral in Amerika en Australië te vinden is. Door met verder onderzoek deze veranderingen te bestuderen zou men een beter beeld kunnen krijgen van de toekomst van de Gaelic Athletic Association op zowel nationaal als internationaal gebied.

Literatuurlijst

Allison, L.

2002 Sport and nationalism in *The Handbook of Sports Studies*, Coakly, J. & Dunning, E. (eds.). Hoofdstuk 22. Sage.

Anderson, B.

2006 [1983] *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*. Verso.

Barnard, A. & Spencer, J. (eds.)

2002 *Encyclopedia of Social and Cultural Anthropology*. London: Routledge

Beacom, A.

1998 Indigenous Sport and the Search for Belonging. *The Sports Historian*, 18(2): 50-77.

Besnier, N. & Brownell, S.

2012 Sport, Modernity, and the Body. *Annual Review of Anthropology*, 41:443-459.

Bloom, W.

1990 *Personal Identity, National Identity and International Relations*. Cambridge: Cambridge University Press, hoofdstuk 2, pp. 25-53.

Byron, R.

2002 Identity in *Encyclopedia of Social and Cultural Anthropology*, Barnard, A. & Spencer, J. (eds). Pp. 441-442 London: Routledge

Carter, T.

2002 On the need for an Anthropological Approach to Sport. *Identities: Global studies in culture and power*, 9(3): 405-422.

Coakly, J. & Dunning, E. (eds.)

2002 *The Handbook of Sports Studies*, hoofdstuk 22 en 24. Sage.

Delaney, L. & Fahey, T.

2005 *The Social and Economic Value of Sport in Ireland*. Economic and Social Research Institute.

DeWalt, K.M. & DeWalt, B.R.

2011 *Participant observation: a guide for fieldworkers*. Walnut Creek: Atlantic.

Eitzen, S.

2002 Social control and sport in *The Handbook of Sports Studies*, Coakly, J. & Dunning, E. (eds.). Hoofdstuk 22. Sage.

Eriksen, T.H.

2010 [1994] *Ethnicity and nationalism: Anthropological perspectives*. Pluto Press.

2007 *Globalization: the key concepts*. Oxford, New York: Berg.

Fulton, G. & Bairner, A.

2007 Sport, Space and National Identity in Ireland: The GAA, Croke Park and Rule 42. *Space and Polity*, 11(1): 55-74.

Houlihan, B.

1997 Sport, national identity and public policy. *Nations and nationalism*, 3(1): 113-137.

Hunter, J.

2003 Flying the flag: Identities, the Nation and Sport: Global Studies. *Culture and Power*, 10(4): 409-425.

Hutardo, S. & Carter, D.F.

1997 Effects of College Transition and Perceptions of the Campus Racial Climate on Latino College Students' Sense of Belonging. *Sociology of Education*, 70(4):324-345

Ingold, T. (ed.)

1994 *Companion Encyclopedia of Anthropology: Humanity, Culture and Social Life*, hoofdstuk 30. London: Routledge

Lever, J.

1995 *Soccer Madness: Brazil's Passion for the World's most popular sport*, hoofdstuk 1 en 7. University of Chicago Press.

Martin, Angela K.

1997 The Practice of Identity and an Irish Sense of Place, Gender, Place & Culture. *A Journal of Feminist Geography*, 4(1): 89-114.

McGarry, K.

2010 Sport in transition: emerging trends on culture change in the anthropology of sport. *Reviews in Anthropology*, 39(3):151-172.

McGurgan, C.

2001 GAA: the times are a' changing. *Sports marketing*, December 2001:9-11

Poole, F.J.P.

1994 Socialization, enculturation and the development of personal identity in *Companion Encyclopedia of Anthropology: Humanity, Culture and Social Life*, Ingold, T., ed. Hoofdstuk 30:831-860. London: Routledge

Reilly, T. & Collins, K.

2008 Science and the Gaelic sports: Gaelic football and Hurling. *European Journal of Sport Science*, 8(5): 231-240.

Scheepers, P., Gijsberts, M., & Coenders, M.

2002 Ethnic exclusionism in European countries. Public opposition to civil right for legal migrants as a response to perceived ethnic threat. *European Sociological Review*, 18:17-34.

Schuyt, K.

2009 *Over het recht om 'wij' te zeggen: groepstegenstellingen en de democratische gemeenschap*. Amsterdam University Press

Tajfel, H.

1987 in Taylor, D.M. & Moghaddam, F.M., *Theories of intergroup relations*. Westport: Praeger, pp. 60.

Taylor, D.M. & Moghaddam, F.M.

1987 *Theories of intergroup relations*. Westport: Praeger, pp. 59-84.

Vermeulen, B.

2013 Een echte Ier vind je alleen op het hurlingveld. NRC Weekend, 3&4 augustus: pp. 20-21

Vermeulen, J. & Verweel, P.

2009 Participation in sport: bonding and bridging as identity work. *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 12(9): 1206-1219.

Bijlage 1: Engelse samenvatting

Research summary in English:

Aanstoot, R.M. & De Vries, L.D.S.

2014 'For the love of the game: the influence of hurling on processes of identity formation and the development of a sense of belonging'

This thesis focuses on the relation between hurling, a traditional Irish Gaelic game, and processes of identity formation and the development of a sense of belonging. Our findings are based on anthropological fieldwork conducted at two different GAA (*Gaelic Athletic Association*) clubs in Ireland: Bray Emmets GAA club and St. Vincents GAA club. Bray Emmets GAA club is located in Bray, a provincial town located south of Dublin in County Wicklow. St. Vincents is based in Marino, a neighborhood in Dublin city. Our research population consisted of both members of the local GAA clubs and non-members that are living in Bray and Marino. We did not consciously select our informants based on either gender or age, although most of our informants turned out to be men since hurling is a sport played solely by men. The fieldwork on which this thesis is based has been conducted during a period of ten weeks between the 3th of February and the 14th of April 2014. We have used qualitative research methods such as participant observation and hanging out, as well as informal and semi-structured (in-depth) interviewing to collect our data. Our overall goal has been to gain insight in the processes of local and national identity formation and the development of a sense of belonging by looking at a local and traditional sport.

The main question of this thesis is: *what role does hurling play in the creation and maintaining of local identity, national identity and a sense of belonging in Marino (county Dublin) and Bray (county Wicklow).*

We found out that hurling is mostly supported on either a local level or a county level. Our informants felt most strongly connected to their local GAA clubs. They also supported the county teams of county Wicklow and county Dublin, however less important to them. Interestingly the national hurling teams (an under-18 team and an adult team) did not gain a lot of support from our research population. A possible explanation could be the lack of an exciting international competition in hurling; the national Irish Gaelic teams only play matches against teams from Scotland, in which they combine the local Scottish game shinty with hurling. This is not really taken seriously by Irish Gaelic sports fans.

Although the national hurling teams are not seen as most important, the game hurling

itself is strongly associated with feelings of Irishness. Irish people refer to hurling as ‘our game’ and the national Gaelic sports organization, the GAA, has been known for encouraging the revival of not only the Gaelic games but also the Irish language, literature and music. It is interesting that, in accordance with what Houlihan (1997:134) tells us, not the traditional Gaelic games like hurling or Gaelic football, but ‘foreign games’ like football (soccer) and rugby seem to be used by the Irish state to promote its national identity abroad. Our findings imply that processes linked to the formation of national identity are built on processes of local identity formation.

Besides a share in the development of local and national identity formation, hurling also has proven to be social significant when looking at the sense of community created by the Bray Emmets GAA club as well as St. Vincents GAA club. Our findings show that a sense of belonging happens at different levels: our informants feel connected to the parish or town they live in, but also to the local GAA club. This sense of belonging makes people feel like they are a part of a community, and they feel connected to the other members of this group (Byron, 2002:441-442). The process of *othering* helps to establish the group identity: you create part of your own identity by comparing it to the identity of somebody else. During our fieldwork we learned that this process takes place on a county-level, a local level, a club-level, as well as on a national level. In Marino a sense of community is deeply entwined with the local identity, partly because of the fact that the local GAA club is located in the middle of the parish. This interrelation is not as strong in Bray, because Bray Emmets GAA club is located just outside the city.

Anderson describes the concept of an *imagined community*, with which he means that individuals who see themselves as members of a nation can feel connected to each other without ever meeting face-to-face (Anderson (2006 [1983]:6). This concept can be used to explain the connectedness between members of the GAA: many of them will never see each other in person, but still they feel connected to each other because they are members of the same organisation. In contrast to this theory Martin states that a nation is not imagined. It is shaped by individuals through physical practices, like sports. This makes the community tangible, not imagined.

In contrast to Martin, Delaney and Fahey indicate that sport is not mainly a physical activity, but a social one as well. Sport is part of a social capital that people own. The concept social capital contains social networks, standards and values and views that make collaboration within a group or between different groups possible (2005:1). The social function of sports shows in many different ways: it brings people together; it helps create a

community and supports the development of a collective identity and a sense of *belonging*. Our findings show us that hurling is not only important because of the physical benefits for the individuals in the community, but it has a much more extensive social effect on the community as a whole. Hurling has a big influence on the development of local identity and a sense of community in Marino, as well as in Bray. People feel connected to each other because they are involved in the same sport-activities and share the same social network in the local club.

